

Ya Surat Ni Pablu Ta Taga Roma Kiden

Ya Gafu Na Suratin Yan

Roma ya ngagan na kadakalan na ili ta nasyon na Itali. A ya tolay kiden nga nesigud ten a addu ya dyos da ta idi, te aweda amu ya ngagan na Namaratu. Ammi ta nepagpasa na addu na darun a itta ya kadwan kiden Hudyo nga umalit ta iten. A gafu ta Hudyo kid a mangurug kid ta Namaratu a nesaned da hapa ya uhohug na ta kadwan kiden Roma, a itta hapa ya tagtakday Roma nga nakadangag a nagtalekudan da ya dyos da kiden nga nesigud tekid a nangurug kid na ta Namaratu. A sangaw ta pagpasa na addu para na darun a itta ya kadwan kiden Hudyo nga nangurug te Hesus, a umalit hapa ya kadwan tekid ta ili na Roma. A ye-yen kid hapa ya nangipadangag ta ngagan ni Hesus. A gafu ta kumanen a umitta ya tallu na relisyon ta ili na Roma: ya napolu kiden tolay ten a nangurug kid ta intu la dyos ya ari da en Sisar. A ya Hudyo kiden a magge dipuru kid nga nangurug ta Namaratu, ammi aweda mangurug te Hesus. A ya kadwan kiden Hudyo nga bagu dumatang ta iten a nepapilit da ya ngagan ni Hesus.

Gafu ta pangipadangag na mangurug kiden te Hesus a itta ya tagtakday Hudyo nga simipat tekid nga mangurug te Hesus. A kumanen hapa ta kadwan kiden Roma nga nesigud magyan ten. A gafu ta kumanen, am kada makigimung ya ngamin mangurug te Hesus, a itta ya dana taga Roma

kiden, a itta hapa ya Hudyo. A ta nepakadamag ni Pablu ta itta ya mangurug te Hesus nga magyan ta ili na Roma, a nakanonot nga nagsurat tekid, petta padakalan da ya pakkamu da ta Namaratu ikid ni Hesus. A ya surat na en a intu yan:

(v 7) Tekamuy ngamin nga iddukan na Namaratu ikid na negitta na ta tolay na kiden ta ili na Roma.

Ampade Dama tam Namaratu ikid ni Afu Hesus ya mangikallak tekamuy petta mappya kam la.

¹ A ya nagsuratin tekamuy a iyak, Pablu, nga daddoban ni Hesus Kristu. A yen ta inalap nak, petta isaad nak ta turin na en nga ange mangipadangag ta Mappya en Damag na Namaratu.

²⁻³ A awan mantu ta takwan na ipadangag ku am bakkan ta kuman na nebar na Namaratu ta idi ta lebru na en nga nesurat na aglavun kiden, te intu nesurat da ya ange na Anak na Namaratu ewan. A intu hala ya Dafu tamewan Hesus Kristu. A tentu en umange a negitta tekitam tolay, te simsim ni mina Dabiden.

⁴ Ammi maski am tolay a nepasikkal hapa ta Anak na Namaratu ewan nga seppakapangwa, te maski pinapasi da a natolay hala gafu ta kahalwa na en nga negitta ta Namaratu ewan.

⁵ A gafu ta kallak na en teyak a nesaad nak ta turin na en nga ange mangipadangag ta damag ni Hesus Kristu ta ngamin tolay ta ngamin kiden lugar, petta intu mina ya madayawan gafu ta pangurug da tentu.

⁶ A kumanen hapa tekamuy nga taga Roma, te yen ta inalap na kam hapa, petta tolay kanan ni Hesus Kristu.

7 (-)

Ya Katalak Ni Pablu Ta Mangurug Kiden

⁸ A ikamuy hapa, kahkahulun, ya gafu na talak ku ta Namaratu ewan ikid ni Afu Hesus, te bidan na kanan hapa na ngamin tolai addet ta ngamin paglelehutin gafu ta pangurug muy, a yen ta nadamag ta kam hapa.

⁹⁻¹⁰ A kanayun pakimallak ta kam hapa ta Namaratu ewan, a awek magimmang. A gafu ta tatakday la ya nonot ku nga magserbi tentu a idulot ku la ya mangipadangag ta damag na Anak na en ta ngamin kiden lugar. A Namaratu hapa la ya mangipasikkal ta am kada makimallakak tentu a ibar ku hapa ta eyak mina magpasyar tekamuy, am yen ya uray na teyak.

¹¹ A yen ta pake ikayat ku magpasyar tekamuy, petta isipat ku hapa tekamuy ya iatad na Kahalwa na Namaratu nga mangpasikan ta pangurug muy,

¹² pettam ikamuy hapa ya mangpasikan ta pangurug ku, te mappya ta magimpaspasikan kitam ta pangurug na gintatakdayan tekitam.

¹³ Ammi awemuy pahig, kahkahulun, ta ayanin la ya pakanonot ku nga umange tekamuy, te naming-addu yak nga magganwat, ammi kanayun neguguwadak abat ta ayanin. Ammi ikayat ku la umange tekamuy talo am itta ya mapadagdag ku te Hesus ta kagitta muy kidina nga taga Roma ta kuman na Hentil kiden nga napadagdag ku ta kadwan kiden lugar.

¹⁴⁻¹⁵ A yen ta pake karagatan ku ya mangipadangag ta damag na pangikerutan na Namaratu ta kagitta muy kidina nga taga Roma, te liwat ku ta

Namaratu am awek ipadangag ya pangikerutan na ta ngamin tolay, maski am anu ya katolay da ikid na amu da, petta madangag da hapa.

Ya Damagen Nga Nepadangag Ni Pablu

¹⁶ A pake ikatalak ku para ya damag na pangikerutan na en, te am kada mepadangag a mehulun hapa ya pakapangwa na Namaratu nga manguli ta nonot na ngamin kiden mangurug, petta matunung kid. Ikami Hudyo ya napolu nangipadangagan na, a ta ayanin a isipat na hapa ya Hentil kiden.

¹⁷ A mabalin ta mapatunung ya mangurug, te ya damag na en ya pakkamun tam ta ikwenta na kitam ta matunung gafu ta pangurug tam am idulot tam la ya pangikatalak tam tentu addet ta addet, te ya uhohug na ta surat na Bibliya a
“Intu sangaw matolay magnayun ya ikwenta na en ta matunung gafu ta pangikatalak na tentu,” kunna.

Ya Kasasaad Na Awan Makkamu Ta Namaratu

¹⁸ A kakallak sangaw ya awan kiden mangu-rug, te pa-gangan na kan sangaw ya ngamin kiden mangwa ta dulay ikid na awan makanonot tentu, te yen hapa ya nepakamu na ta damag na pangikerutan na tekitam. Te maski am amu da ya kakurugan a dulay la ya tarabakun da.

¹⁹ A yen ta awan ta pambar da, te dana amu da haman ya malogon maamu ta Namaratu, te nepaita na hala tekid.

²⁰ Te addet ta nekaparatu na ngamin paglelehtin a pake nepasikkal ya awan maita ta kasasaad na Namaratu, te ya pakapangwa

na ikid na kadyos na a malogon maita gafu ta pinadday na kiden.

²¹ A yen ta awan ta pambar da, te maski am amu da ta itta ya Namaratu aweda hamana dinayawan ta kuman na mekustu tentu, ikid na aweda hapa ipaita ya talak da tentu, te intu la nonotan da ya awan ta kapkappyan. A kuman na nagsugiram mantu ya nonot da gafu ta aweda kurugan ya nepaita na tekid.

²² Ibar da ta malalaki ya amu da, ammi madi hamana,

²³ te negitta da ta Dyos ya pinadday da kiden nga sinang tolai, ikid na sinang ayam, ikid na sinang mamasuk, ikid na sinang ulag.

²⁴ A gafu ta intu la karagatan da ya dulay a binaybay-an na kid na Namaratu, petta maguray kid la nga magpadakat ta bari da ta pangadallaw da ikid na pagingatattug da,

²⁵ te aweyan da hamana ya kustu en nga nepaita na Namaratu tekid, a kurugan da hud la ya tulad, te bakkan ta Namaratu ya dayawan da ikid na pakidafun da am awa pinadday na kiden. Ammi Namaratu hala sangaw ya madaydayawan addet ta addet.

²⁶ A binaybay-an na kid, petta idulot da la ya kuman na ikayat da en nga kāmāmātān, te ya babay kiden a aweyan da ya lalaki, te makidorug kid hud la ta sakā babbay da.

²⁷ A kumanen hapa ta lalaki kiden, te aweyan da ya babbay, gafu ta sakā lalaki da ya pagattugān da. A intu la tarabakun da ya kāmāmātān ta sakā lalaki da. Ammi naatadan kid hala ta pa-gang da, te yen ya balat na dulayen na tarabaku da.

²⁸ A gafu ta aweda ikayat nonotan ya Namaratu a binaybay-an na kid nga magnonot ta dupal na nonot, petta kwan da la ya ikayat da kwan nga awan ta kapkappyan.

²⁹ A pinannu da ya nonot da ta ngamin magma-gannud na kadulayan, te kwan da la ya maging-gum, ikid na magatattug, ikid na mangahugu, ikid na mamapasi, ikid na makitapil, ikid na magtulado, ikid na mangikatupag, ikid na mangisaned ta bida,

³⁰ ikid na mamadpadulay, ikid na mangikatu-pag ta Dyos, ikid na magparayag. A kanayun parparatun da hapa ya bagu na dulay, a aweda kurugan ya dadagkal da kiden.

³¹ A kuman na awan kid ta nonot, te aweda mekatalak, ikid na aweda makipagrikna, ikid na aweda mangikallak.

³² Dana amu da haman ya nebar na Namaratu ta mapa-gang sangaw ya ngamin kiden mangwa ta kuman na gagangay da en, ammi maski kunna ten aweda haman pagimmangan ya gagangay da, yaga pagurayān da para ya kadwan kiden nga mangwa ta kuman na gagangay da.

2

Ya Pagporay Na Namaratu Ta Hudyo Kiden

¹⁻² A dana amu tam haman ta am pa-gangan na Namaratu ya ngamin kiden mangwa ta kumanin kid na pagliwatan a atadan na kid ta mekustu tekid. Ammi maski am inya ka na tolay, am iko ya mangpaliwat ta kadwan a awan ta pambar mu, te parigam haman ya kuman na tarabaku na

paliwatamen, a sakā ikabat mu mantu ya barim ta pangpaliwat mu tentu.

³ Anu hud ya uray mu? Am kwam hapa ya dulay ta kuman na paliwatamen a parig mu hud ta melillik ka ta pangpa-gang na Namaratu teko?

⁴ A tagaassangam de ya nasuroken nga allak na ikid na pagattam na teko? Awem hud amu ta nekallak na ka ta idi petta itta ya pagnonotam ta pagbabawim?

⁵ Ammi am awem magbabawi te patuyagam la ya nonot mu a padakalam mantu la ya pangpa-gang na Namaratu teko, te yen sangaw ya pake iparikna na teko ta araw na pangpa-gang na ta ngamin kiden nagliwat.

⁶ Te maski am anu ya tinarabaku tam ta kato-lay tamin a igitta na hala ya pangpa-gang na ta tinarabaku tamen.

⁷ A ya ngamin kiden mangidulot ta mappya na tarabaku gafu ta ikayat da mesipat ta dakar na Namaratu, ikid na dayaw na, ikid na katolay na en nga magnayun, a atadan na kid sangaw ta magnayun na angkat.

⁸ Ammi ya masoysoy kiden ikid na mangidadula ta kakurugan a intu la sangaw kesipatan da ya pagporay na ikid na pangpa-gang na tekid.

⁹ A dakal mantu sangaw ya pagzigātān na ngamin kiden mangwa ta dulay, te intu polun na ya Hudyo kiden, kapye na isipat ya Hentil kiden.

¹⁰ Ammi ya ngamin kiden mangwa ta mappya a awan sangaw ta burungan da, te mesipat kid sangaw ta dakar na Namaratu, ikid na dayaw na en, te intu ha polun na ya Hudyo kiden kapye na isipat ya Hentil kiden,

¹¹ te awan sangaw ta idaduma na Namaratu tekid.

¹²⁻¹³ Te ya Hudyo kiden nga nagliwat a pagangan na kid gafu ta lintig na en nga neatad na tekid, te maski am kanayun dangagan da ya lintig na en a aweda haman idulot ya madangag da. Ammi intu la ikwenta na Namaratu ta matunung ya mangidulot ta lintig na en. A maski am awena amu na Hentil kiden ya lintig na en nga neatad na ta Hudyo kiden a magliwat kid ta lintig da en hapa la.

¹⁴ Te maski am aweda amu ya lintigen nga neatad na Namaratu ta Hudyo kiden, am megitta ya tarabaku da ta kuman na nebar na Namaratu ta lintig na en, a yen ya ikwenta na Namaratu ta lintig da.

¹⁵ A yen ya pakaitan ta dana nesurat ya lintig na en ta nonot da, te maski am anu ya tarabakun da a dana amu da haman am mappya ono am dulay.

¹⁶ A am dumatang sangaw i Afu Hesus ta pagaddetan na arawin yan a intu sangaw ya isaad na Namaratu nga magimbestigar ta ngamin tolai, petta palattogan na sangaw ya ngamin nelemad da ta nonot da nga aweda en nepāssay, te yen sangaw ya itan na am mappya ono dulay. A yen kid ya kanayun ipadangag ku ta ngamin tolai.

Ya Liwat Na Hudyo Kiden

¹⁷ A ta kuman na ikamuy nga Hudyo a iparayag muy ya kaHudyo muy, te parig muy ta matunung kam gafu ta lintigen nga neatad na Namaratu tekamuy, yaga iparayag muy ya pakkamu muy ta kakurugan na Dyos.

¹⁸ A gafu ta naadal muy ya lintig na en a amu muy mantu ya ngamin ikayat na, a amu muy hapa ipasikkal ya mappya.

¹⁹⁻²⁰ A gafu ta lintig na en a amu muy hapa ya ngamin kakurugan, petta ituldu muy ta kadwan kiden nga itta ta sugiram, ikid na awan kiden makaita, ikid na awan kiden ta nonot, ikid na abbing kiden.

²¹ Ammi am ituldu muy ya kadwan kiden anu kawagan na ta awemuy ituldu ya bari muy? Ibar muy ta awan mina ta magtakaw, ammi awan hud tekamuy ta magtakaw?

²² A “**Awan mina ta mangadallaw,**” kummuy para, ammi awan hud tekamuy ta mangadallaw? Pake ikatupag muy para ya makimallak ta sinang tolay kiden ta agyan na pakimallakan na Hentil kiden, ammi awan hud tekamuy ta ange magtakaw ta pirak kiden nga neatang da ta sinang tolay da kiden?

²³ Dayawan muy mantu ya lintigen nga neatad na Namaratu tekamuy, ammi ayayyawan muy haman ya Dyos gafu ta pagliwat muy ta lintig na en?

²⁴ Kakurugan mantu ya uhohug na suraten ta Bibliya gafu tekamuy nga Hudyo, te ya nebar na a

“Gafu ta dulay ya tarabaku muy a ibar na Hentil kiden ta dulay hapa ya Namaratu ewan,” kunna.

²⁵ Anu hud mantu ya kappyanan na nepagbanggit muy? Te ya kabanggit muy mina ya pakaitan ta nesipat kam ta netaratu na Namaratu te mina Abrahamen, ammi itta hud ya kapkappyan na

nepagbanggit muy am awemuy idulot ya ibar na ta lintig na en? A gafu ta awemuy idulot a negitta kanan mantu ta Hentil kiden nga awan nabanggit.

²⁶ Ammi maski am awena nabanggit na Hentil kiden, am kwan da hala ya kuman na nebar na Namaratu ta lintig na en a isipat na kid hapa ta netaratu na en te mina Abraham.

²⁷ A ikid hapa la sangaw ya pakaitan ta nakaliwat kam, te maski am nabanggit kam a awemuy hamam idulot ya ibar na lintigen nga neatad na Namaratu tekamuy.

²⁸⁻²⁹ Bakkan mantu ta pakagalgal na bari tam ya pakaitan ta tolay kitam na Namaratu, te bakkan hamam ta yen ya kakurugan na pagbanggit. Te ya kakurugan na pagbanggit a itta hamam ta nonot tam, petta naazi ya dulayen na nonot nga awan naazi ta pagbanggit na bari tam. A bakkan hapa ta uray na tolay ya nonotan tam am awa uray na Namaratu ewan.

3

Ya Kasasaad Na Hudyo Kiden

¹ Am mabalin mantu ta mesipat hapa ya Hentil kiden ta netaratu na Namaratu te mina Abrahamen a anu hud ya kapkappyan na Hudyo ammi ta Hentil, a anu hud ya kappyanan na pagbanggit da?

² A gagangay ta dakal mina ya kappyanan da, te ikid hamam ya nekatalak na Namaratu nga mangidulot ta uhohug na kiden tekid.

³ Ammi intu dulay, te nangilogot ya kadwan kiden ta nekari na Namaratu tekid.

A anu mantu ya uray na Namaratu gafu ta pangilogot da? Mabalin hud ta awenan sangaw idulot ya nekari na en te mina Abrahamen?

⁴ Awena mabalin ta kunna ten, te maski am sa mangilogot mina ya ngamin tolai a mekatalak hala ya Namaratu, a idulot na la idulot ya nekari na en te mina Abrahamen. Te ya uhohug ni mina Dabiden gafu ta Namaratu a

“Maski am anu ya inuhohug mu, Afu, a mepasikkal hala sangaw ta awem nagtulad.

A maski am pagbalinan da ya inuhohug mu ta tulad a mepaita hala sangaw ya katunung mu,” kunna.

⁵ Maski am ilogot tam ya Namaratu ta tulag na tekitam, a mepaita hala ya katunung na en, te idulot na la idulot ya nekari na ta tulag na en. A gafu ta kunna ten a pahig na kadwan ta killu ya pangpa-gang na ta pangilogot tam, te bakkan ta pangilogot tam ya nangigamma ta pangidulot na ta nekari na en.

⁶ Madi ya kumanen na nonot te killu, te am kunna ten mina a awena mabalin ta magturay ya Namaratu ta ngamin paglelehutin.

⁷ A maski nelogot tam ya Namaratu a maday-dayawan hala gafu ta pangidulot na ta nekari na en. Ammi pahig na kadwan ta dulay am pagangan na kitam ta pangilogot tam, te awena nagamma mangidulot nekari na en.

⁸ A gafu ta mepaita ya katunung na Namaratu ta pangpa-gang na tekitam, a ibar na kadwan ta “Mapmappya ta mangwa kitam ta dulay petta lumattog ya mappya,” kunda. A ipapilit da para ta

yen ya itulduk ta kadwan. Megitta ta pa-gang ya maguhohug ta kumanen.

⁹ A anu mantu ya uray tam ta Hudyo kiden? Mapmappya de ya kasasaad da ammi ta kadwan kiden tolay?

A bakkan ay, te ya kuman na inuhohug ken ta ayanin a awan hamam ta pagduman na Hudyo kiden ikid na Hentil kiden, te sa nagliwat hamam ya ngamin tolay,

¹⁰ te dangagan muy ya dana nesurat ta lebru na Namaratu;

“Awan pulus ta awan magliwat, maski am tak-day la,” kunna.

¹¹ **“A awan ta makkamu ta Namaratu, ikid na awan hapa ta magapag tentu,**

¹² **te sa nagtalekud ya ngamin tolay tentu, te sa nagdupal kid, a awan pulus ta mangwa ta mappya,”** kunna ha.

¹³ **“Napannu ya simuk da ta ngamin na kadu-layan,**

te mahuyuk ya bida da ta kuman na tanam na nasi nga awan natappanan.

A tulad ya kadwan, a madagat para ya kadwan uhohugan da ta kuman na dagat na ulag.

¹⁴ **A napannu para ya simuk da ta panglibak da ikid na pamadpadulay da.**

¹⁵ **A malogon kid para mamapasi.**

¹⁶ **A maski am had ya eyan da a mangisirak kid ta dulay ikid na zigat,**

¹⁷ **te aweda amu ya mappya,**

¹⁸ **a awan ta amat da ikid na talaw da ta Namaratu,”** kunna.

¹⁹ A yen kid na uhohug ya pagnonotan tam mina, te am anu ya inuhohug na Namaratu ta isin kid na surat a nebar na hamam ta Hudyo kiden, petta awan sangaw ta mauhohug da ta razon da, te ikid hamam ya inatadan na ta lintig na en ta palungu. A mepasikkal mantu ta sa nakaliwat ya ngamin tolai ta ngaminin paglelehet, petta sa medarum kitam mina ta atubang na Namaratu ewan.

²⁰ A maski am inya na tolai a awan pulus ta ikwenta na ta matunung gafu ta pangidulot na ta lintig na en, te ya lintig na en ya mangipasikkal ta liwat na.

Matunung Kitam Gafu Ta Pangikatalak Tam Te Hesus

²¹⁻²² A ta ayanin gafu ta ange ni Hesus Kristu a nepaita na Namaratu ya allak na tekitam, te maski am nakaliwat kitam ta lintig na en, a ikwenta na kitam ta matunung gafu ta pangikatalak tam ta nepangikaru ni Hesus ta liwat tam kiden. A maski am ayanin la ya pakadangag tam ta allak na a dana binida ni Moses ta lintigen, a kumanen hapa ta surat na aglavun kiden.

²³ A kompormi hapa ya mangurug, te awan hamam ta idaduma na tekitam, te sa nagliwat kitam hamam, ikid na pake adayu kitam para la ta kalalaki na Namaratu ewan.

²⁴ Ammi gafu ta ikallak na kitam a sinaka na kitam ni Hesus, a ikwenta na kitam mantu ta matunung ta kuman na iatad na la ya katunung tam.

²⁵ Te i Hesusen ya nekwenta na Namaratu ta atangen nga mangikaru ta liwat tam kiden, a yen

ta pakoman na kitam am kurugan tam ikid na ikatalak tam ya pasi ni Hesusen gafu tekitam.

Ta idi a pinagtalib na Namaratu ya liwat na napopolu kiden tolay gafu ta nepagattam na tekid,

²⁶ ammi ta ayanin a nepaita nan ta awenan tagorayan ya liwat tam, te nepekaru na kid hud la te Hesusen. A mappya hapa ta kunna ten petta ipasikkal na ya katunung na nonot na en, pase katunung tam gafu ta pangikatalak tam te Hesus.

²⁷ A itta hud mantu ya meparayag tam, te bakkan haman ta katolay tam ikid na tarabaku tam ya gafu na katunung tam ta Namaratu am awa pangikatalak tam la te Hesus.

²⁸ Te ya pake ipasikkal ku a maski am idulot tam la ya lintig na Namaratu a bakkan ta yen ya pakaitan na ta katunung tam, am awa pangikatalak tam la te Hesusen.

²⁹ A anu mantu ya uray tam? Intu hud la iddukan na Namaratu ya Hudyo, ono iddukan na hapa de ya Hentil? A bakkan la ta Hudyo ya iddukan na, te tatakday haman la ya Dyos nga namadday ta ngamin tolay.

³⁰ A maski am nabanggit kitam ono am awetam nabanggit a ibar na ta sa matunung kitam gafu ta pangikatalak tam te Hesus.

³¹ Ammi maski am ipasikkal ku ya pangikatalak tam te Hesus a awemuy parig ta newarad kun ya lintig na Namaratu, te awek newarad am awa pake nepasikkal kun ya ikayat na uhohugan ta lintig na en.

4

Ya Pangurug Ni Mina Abraham

¹ A intu para pagnonotān tam ya kasasaad ni mina Abrahamen, te intu haman ya pake nagafun tamen nga Hudyo.

² A am matunung mina i Abrahamen gafu ta iningwa na en ta mappya, a yen mina ya pambar na nga makidayaw ta Namaratu. Ammi bakkan haman ta kunna ten,

³ te ya uhohug na suraten gafu tentu a

“Kinurug ni mina Abraham ya nebar na Namaratu tentu, a ya pangurug na en ya nek-wenta na Namaratu ta katunung na,” kunna.

⁴ A bakkan mantu ta bannag ni Abrahamen ya nek-wenta na Namaratu ta katunung na, te am kakurugan mina ta kunna ten a bakkan mantu ta allak na yen am awa isupapak na hud la ta bannag na en.

⁵ Ammi ya mangikatalak ta kallak na Namarartu fwera ta magbannag, a yen ya ikwenta na Namaratu ta katunung na.

⁶ A kumanen hapa ya inuhohug ni mina Dabiden, te nebar na ta pake nagāsāt ya awanen magbannag nga ikwenta na Namaratu ta matunung.

⁷ **“Pake nagāsāt ya pinakoma na Namaratu, te inazi na ya liwat na kiden,”** kunna.

⁸ **“A ya pake nagāsāt a intu hala ya awena ik-wenta na Namaratu ya liwat na kiden,”** kunna ha.

⁹ Ammi had sin hud na tolay ya ikayat na uhohugan ni Dabiden nga nagāsāt? Intu la de bidan na ya Hudyo kiden gafu ta pagbanggit da en? O

mabalin de ta nesipat na hapa ya Hentil kiden nga awan nabanggit?

A ya kasasaad ni mina Abrahamen ya pagnonotan tam mina, te intu haman ya pake nepasikkal na Namaratu ta matunung gafu ta pangikatalak ni Abrahamen tentu.

¹⁰ A dana nekwenta na Namaratu ta matunung ta awena en para la nabanggit, te ya pangikatalak na ta Namaratu ya gafu na katunung na.

¹¹ A gafu ta matunung na ta pakaitan na Namaratu a yen ta nabanggit hapa ta kuman na nebar na Namaratu tentu, petta yen ya mangipasikkal ta awan na ta liwat na ta maski awena en para la pagbanggit. A uray hapa na Namaratu ta kunna ten petta am itta ya mangurug tentu nga awan nabanggit a ikwenta na ta simsim kid hapa ni mina Abrahamen gafu ta makigitta kid ta pangurug na en ta awena en para la pagbanggit.

¹² A kumanen hapa mina ta Hudyo kiden nga nabanggit, te maski am ikättolay na kid hala ni mina Abraham a bakkan ta yen ya ikwenta na Namaratu, te ikwenta na kid ta simsim na kiden gafu ta makigitta kid hapa ta pangurug na en ta awena en para la nepagbanggit.

Ya Mangurug Kiden Ya Nangikarin Na Namaratu

¹³ A nonotan tam para ya nekari na Namaratu te mina Abrahamen, te nekari na ta intu kontodu simsim na kiden ya makākwa sangaw ta ngamin paglelehtin. Ammi ya gafu na nekari na en tentu a bakkan haman ta pangidulot na ta lintig na Namaratu, te awan para la ya lintig na en.

Intu la gafu na ya katunung ni Abraham gafu ta pangikatalak na ta nebar na Namaratu tentu.

¹⁴ Te am kakurugan mina ta intu la nangikarin na ya mangidulot ta lintig na en a awan mantu ta serbi na pangikatalak tam tentu. A kenga hapa sangaw ya nekari na en, te awan haman tekitam ta mangidulot ta lintig na en.

¹⁵ A awan mantu ta iatad na lintig na en tekitam am bakkan la ta pangpa-gang na Namaratu tekitam, te am awan mina ya lintig na en a awan mina ta mangipasikkal ta liwat tam.

¹⁶ A gafu ta seliwat kitam a mappya mantu ta ikatalak tam la ya nepangikaru ni Hesus ta liwat tam kiden, pettam kumanen a magdulot hapa sangaw ya nekari na en tekitam. Te ya uray na Namaratu a ya allak na en hapa la tekitam ya gafu na nekari na en, petta awan mina ta madugiman am awa sa mesipat ya ngamin kiden simsim ni mina Abraham. Te ya uray na Namaratu a bakkan la ta Hudyo kiden ya simsim na am awa Hentil kiden hapa nga kagitta na pangurug ni mina Abrahamen, te intu ya gingginafu na ngamin kiden mangikatalak ta uhohug na Namaratu.

¹⁷ Te ya uhohug na Namaratu tentu a
“Iko ya pinatudunan ku, petta magbalin ka ta gingginafu na addu na tolay ta ngamin kiden lugar,” kunna.

A ya uray mantu na Namaratu te mina Abrahamen a intu hala ya gingginafu na ngamin kiden tolay nga kagitta na pangurug na en, te ya nekatalak ni mina Abraham gafu ta Namaratu ewan a tolayan hala ya nasin, a palattogan na hapa ya awan. Te ya uhohug na Namaratu tentu a

18-19 “**Itam ya langitewan a bilangam ya bitwan kidina, te kumanen sangaw ya kaddu na simsimam nga magafu teko,**” kunna.

Ammi ya darun ni mina Abrahamen a magge magatut, a pake nagkafuy na ya bari na en, yaga addet ta kasiksikan na bakbakat na en a awena pulus nagaānāk. Ammi maski awan ta nekatalak ni mina Abraham ta bari na en a awena la nagkafuy na pangikatalak na ta uhohug na Namaratu tentu, te nekatalak na la ta itta sangaw ya anak na nga pagafun na ngamin kiden simsima na ta ngamin kiden lugar.

²⁰ A awena mantu la nagduwaduwa na nonot na ta nekari na Namaratu tentu, te nagsiksikan hud la ya pangikatalak na ta pangibosag na ta kalalaki na Namaratu,

²¹ te pake nekatalak na ta makkwa sangaw na Namaratu ya kuman na nekari na en tentu.

²² A yen ya gafu na ta nekwenta na Namaratu ya pangikatalak na ta katunung na.

²³⁻²⁴ Ammi ya uhohug na suraten nga “**Nekwenta na Namaratu ta katunung na,**” kunna, a yen ya pakkamun tam ta bakkan la te mina Abrahamen ya ikwenta na Namaratu ta matunung am awa sa ikitam hapa nga mangurug ta nepangtolay na Namaratu te Afu Hesus.

²⁵ Te yen ya nepasi ni Hesus petta ikaru na ya liwat tam kiden, ammi ya pangtolay na Namaratu tentu ya pake mangipasikkal ta kustu ya nepangikaru na en, petta ikwenta na kitam ta matunung gafu ta pangikatalak tam tentu.

Ya Mehulun Ta Katunung Tam

¹ A ta ayanin gafu ta matunung kitanan ta pangikatalak tam ta Dafu tamewan Hesus Kristu a kofun na kitanan hapa na Namaratu, te nekaru ni Hesus ya liwat tam kiden,

² a intu hala ya gafu na allak na Namaratu teki-tam nga magnayun. A pake matalak kitam hapa te itta ya ikatalak tam ta mesipat kitam sangaw ta kalalaki na Namaratu ewan.

³ A maski am itta ya pagzigātān tam a matalak kitam la, te amu tam ta yen ya mangatad ta pagat-tam tam.

⁴ A am maita na Namaratu ya pagattam tam a pake ikatalak na kitam hapa. A gafu ta ikatalak na kitam a yen ta itta hapa ya ikatalak tam ta megitta kitam tentu.

⁵ A awetam sangaw melogot ta ikatalak tam, te pake iparikna na Namaratu ya pangidduk na ta nonot tam gafu ta Kahalwa na en nga magyan tekitam.

⁶ A ta idi ta awetam para la nepangurug a awe-tam hamam nakkwa ya patarabaku na Namaratu tekitam. Ammi ta datang na arawen nga dana pinili na a dinob na i Hesus, petta ikaru na ya liwat tam kiden.

⁷ A yen mina ya pake nonotan tam, te am teki-tam mina nga tolay a ikayat tam hud ya sumagapil ta sakā tolay tam? Ammi mabalin de ta itta teki-tam ya maturad nga sumagapil ta pake mappya en na tolay.

⁸ Ammi te Hesusen a sumagapil hamam tekitam ta pagliwat tam para la tentu, a yen ya pakaitan tam ta pake iddukan na kitam na Namaratu.

⁹ A gafu ta nekarun ni Hesus ya liwat tam kiden a matunung kitanan mantu ta pakaitan na Namaratu ewan. A gafu ta matunung kitanan a pake ilillik na kitam hapa sangaw ta pangpa-gang na ta awan kiden mangurug.

¹⁰ Te maski itta ya nangikatupagan na Namaratu tekitam ta idi, a pinagbalin na kitanan ta kofun na kiden gafu ta pangikaru na Anak na en ta liwat tam kiden. A gafu ta kofun na kitanan a ikerutan na kitam hapa sangaw ta mekaduwa na pasi, te nesipat na kitam hapa ta katolay na en.

¹¹ A maski am indagan tam para la ya pangalap na tekitam a ittan hala ta ayanin ya pagay-ayatan tam ta Namaratu ewan gafu ta Dafu tamewan Hesus nga nangpakofun tekitam.

Ya Gafu Na Pasi Tam Ikid Na Katolay Tam

¹² Anu kawagan na mantu ta ikitam tolay ya uminam magliwat? Ono had ya nagafun na pagliwat tam? Te awan haman ta awan magliwat.

A gagangay ta sa magliwat kitam gafu ta tatak-day la na tolay, te i mina Adanen ya gafu na liwat tam. A tentu en nagliwat a dumagdag hapa ya pasi na, a yen ta masi hapa ya ngamin tolay gafu ta sa nesipat kid ta liwat na ginginafu da en Adan.

¹³ Ammi maski am dulay hapa ya tinarabaku na popolu kiden dadagkal a awena haman nekwenta na Namaratu ya liwat da, te awan para la ya lintig na en nga mangipasikkal ta liwat da kiden.

¹⁴ Ammi maski am awena nekwenta ya liwat da a sa nagpasi hala ya ngamin tolay addet te mina Adan addet ta nepangidagut ni mina Mosesen ta lintig na Namaratu. A maski am dulay ya

tinarabaku da a bakkan haman ta kuman na liwat ni mina Adanen, te i Adan a nagsoysoy ta nebar na Namaratu tentu, ammi ta kadwan kiden a awan ta nagsoysoyan da, te awan para la ya lintigen. A yen mina ya pake nonotan muy, te maski am awan ta nagsoysoyan da a nasi kid hala, te ya uray na Namaratu a dana nesipat kid ta liwat na gingginafu da en Adan.

A gafu ta kumanen a kuman na itta ya pag-gagitta ni mina Adan ikid ni Afu Hesus gafu tekitam, te ikid duwa ya kuman na fun tam. Ammi itta hapa ya pagduman da,

¹⁵ te ya iatad ni Hesus tekitam a bakkan ta kuman na neatad na liwat ni Adan tekitam. Te ya uray na Namaratu a sa masi ya ngamin tolai gafu ta sa itta kitam ngamin ta bari ni Adanen nga nagliwat. Ammi maski kunna ten a pake dakdakai para ya uray na Namaratu ta pake ikallak na kitam gafu ta nesipat kitanan te Hesus. A yen ta ikwenta na kitam ta matunung petta matolay kitam.

¹⁶ A ya takday para pagduman da a maski am tatakday la ya liwat ni mina Adan a pake adaddu ya nesipat ta pangpa-gang na Namaratu tentu. Ammi gafu ta allak na Namaratu nga nepaita ni Hesus tekitam a sa pakoman na kitam, maski am pake addu ya liwat tam kiden, petta ibar na ta matunung kitam.

¹⁷ A gafu ta nagliwat i mina Adanen a sa maabak ya ngamin tolai gafu ta pasi da. Ammi gafu ta pake dakal ya allak na Namaratu nga nepaita ni Hesus tekitam a ibar na ta matunung ya ngamin kiden mangikatalak tentu. A awena kid sangaw

maabak na pasi da, te ikid sangaw ya mangabak gafu ta nesipat kid na ta katolay ni Hesus Kristu.

¹⁸ Kuman na naggitta mantu i mina Adanen ikid ni Hesus, te maski am tatakday kid a pake addu na tolai ya nesipat ta tinarabaku na tagtakday tekid. Te ya nagbalinan na dulayen nga iningwa ni mina Adan a nekwenta na Namaratu ta liwat na ngamin tolai, a yen ta nesipat kid ta pangpa-gang na Namaratu te Adan. Ammi ya nagbalinan na mappya nga iningwa ni Hesus a nekwenta na Namaratu ta katunung na ngamin kiden tolai nga nesipat tentu, a yen ta matolay kid.

¹⁹ A gafu ta nagsoysoy ya takday a sa magli-wat ya ngamin tolai, ammi gafu ta malogon ya takdayen a sa matunung hapa ya ngamin kiden nedagga tentu.

²⁰⁻²¹ A ya lintigen hapa nga nedagut ni mina Moses ta dadagkal tam kiden a uray na Namaratu ta yen ya mangibar ta kadulay na tolai kiden, te ta kawan para la na lintig na en a aweda amu ta magliwat kid. A maski ta nepanggawat da ta lintig na Namaratu a aweda haman nedulot, a yen mantu ya mangipasikkal ta kanayun magsoysoy kid, a awan ta takwan na pagaddetan da am awa masi ya ngamin kahalwa da. Ammi maski pake nagliwat kitam gafu ta pagsoysoy tam ta lintig na en, a pake dakdakal para ya allak na Namaratu tekitam, te ya allak na en tekitam a yen ya mangibar ta matunung kitam gafu ta pangikatalak tam te Afu Hesus. A yen hapa ya mangibar ta matolay kitam nga magnayun.

6

Ya Pagzigut Tamen Ya Pasi Tam

¹ A am dumakal mantu ya allak na Namaratu gafu ta liwat tam kiden a anu mina ya uray tam? Mappya de am idulot tam la ya magliwat petta pake dumakal para ya allak na tekitam?

² Awena mabalin, te had kun tam hud magliwat bakawa nasin haman ya gagangayen nonot tam nga uminam magliwat?

³ Awemuy panaw amu ta ikitam ngamin nga nagzigut ta pangurug tamen a nesipat kitanan hapa te Hesus Kristu. A gafu ta nesipat kitam tentu a nesipat kitam hapa ta pasi na en.

⁴ Te tekitamen nagzigut a nekwenta ta netanam kitam, petta mesipat kitam hapa ta pasi na en. Ammi gafu ta natolay hala i Hesus ta pakapangwa ni Dama na ewan a nesipat kitam hapa ta katolay na en, pettam kumanen a mabalin kitam magnonot ta mappya na nonot.

⁵ Te am nesipat kitanan ta pasi na en a mesipat kitam hapa ta katolay na en.

⁶ A tekitamen nagzigut a nesipat mantu ya gagangayen nonot tam ta pasi ni Hesus tentu en nelansa ta nagappan na en, pettam kumanen a maperdi ya pagliwat na bari tam, a awetanan sangaw megalut ta pagliwat tam.

⁷ Te am nasin ya tolai a naubadan na ta pagliwat na.

⁸ Ammi gafu ta nasi kitanan ta pakesipat tam te Hesus a itta ya ikatalak tam ta mesipat kitam hapa ta katolay na en.

⁹ A gafu ta natolay hala i Hesus a amu tanan ta awenan sangaw masi, te naabak na haman ya pasi.

¹⁰ A tentu en nasi a inawe na haman ya ikayat na bari na en petta ikerutan na kitam. A gafu ta inawe na ya ikayat na bari na en a pake negungay ta dulayen nga mamagliwat tentu. Ammi gafu ta natolay hala a awan na ta magsalin tentu, petta intu la nonotan na ya Namaratu ewan.

¹¹ A kumanen mina ta tagtakday tekamuy, te am nesipat kam te Afu Hesus a amu muy mina ta negitta kanan hapa tentu petta awemuy magliwat, te intu la nonot muy ya kuman na nonot na Namaratu ewan.

¹² A mappya mantu ta awemuy pagturayan ya dulay ta bari muy kidina, petta awemuy sangaw kurugan ya inaman da en nga dulay.

¹³ A kumanen hapa ta ramyenta na bari muy, te awemuy kid ituluk ta dulay, te nekwenta ta nasi kanan haman, a natolay kanan te Hesus. A mapmappya hud la ta iatad muy ya ngamin bari muy ta Namaratu ewan, petta magserbi kam ta katunungan.

¹⁴ Te awenan mabalin ta pagliwatan na kam na dulayen, te negungay na kanan na Namaratu ta lintig na en, petta intu la ikatalak muy ya allak na en nga mangpasikan tekamuy.

¹⁵ Ammi am kakurugan ta intu la ikatalak tam ya allak na Namaratu tekitam a mappya hud am idulot tam la ya magliwat petta pakoman na kitam? Awena mabalin, te bakkan mina ta kunna ten na razon tam.

¹⁶ Te awemuy hud manonot ta maski am anu ya pangitulukan muy ta bari muy a tagabu na kanan. A am tagabu na kam na dulay a iange na kam sangaw ta pasi na kahalwa muy. Ammi am Namaratu ewan ya pakitagabun muy a ituldu na kam ta matunung petta matolay kam.

¹⁷⁻¹⁸ A pake matalakak hapa ta Namaratu gafu tekamuy, kahkahulun, te maski am tagabu na kam na dulay ta idi a negungay kanan, te pake netug muy na ya pangurug muy ta uhohug na Namaratu nga netuldu tekamuy, a nagbalin kanan ta tagabu na katunungan ikid na kappyanan.

¹⁹ A neangarig ta kam ta kuman na tagabu ikid na negungay, te yen ya malogon maawatan na tolay. Te ya kuman na tarabaku muy ta idi a nepatagabu muy la ya bari muy ta awan ta kapkappyan addet ta pake dumakal ya tinarabaku muy ta dulay. Ammi ta ayanin a mappya ta patagabu muy ya bari muy ta matunung petta pake mappya kam.

²⁰ A tekamuyen nakitagabu ta dulay a naguray kam la ta ikayat muyen nga tarabakun, ammi awemuy para la amu ya mappya en.

²¹ Ammi awan haman ta neatad na tarabaku muyen, te awan sangaw ta pagbalinan na am bakkan la ta pasi na kahalwa muy. A ta ayanin a mamat kanan gafu ta tinarabaku muy en.

²² Ammi gafu ta negungay kanan ta dulay, anna tagabu kanan na Namaratu ewan a nabaggawan na ya nonot muy, a yen sangaw ya pagbalinan na ya magnayun na angat.

²³ A am angarigan mina ta idulot tam la ya magliwat a tandanan na kitam na liwat tam ta

pasi na kahalwa tam. Ammi am ituluk tam ya bari tam ta Namaratu ewan a sagolyatan na kitam sangaw ta magnayun na angat, te yen ya iatad na ta ngamin kiden nesipat ta Dafu tamewan Hesus Kristu.

7

Ya Keangarigan Na Mangurug Ikid Na Lintigen

¹ A ta ayanin a itta ya mabidak ta kagittak kiden nga Hudyo gafu ta ikid ya makkamu ta lintig na Namaratu. Amu muy, kahkahulun, ta negalut kitam ta lintig na en addet ta masi kitam, ammi am nasi kitanan a naubadan kitanan ta lintig na en.

² Ya pagnonotan muy mina nga keangarigan a ya babbayen nga nakiatawa, te ya ibar na lintig na Namaratu a megalut ya babbayen ta atawa na en addet ta pasi na lalaki en. Ammi am nasin ya lalaki en a naubadan na ya babbayen ta lintigen, a mepalubus na ta makiatawa ta takwan am yen ya ikayat na.

³ Ammi am makidagga mina ta takday na lalaki ta ketta para la ya atawa na en a makaliwat ta lintigen, te makikadallaw na. Ammi am nasin ya atawa na en kapye na makiatawa ha, a awan ta liwat na te awena nakikadallaw.

⁴ A kumanen hapa tekitam nga Hudyo nga mangikatalak te Hesus Kristu. Te am nesipat kitanan ta nasi en a negungay kitanan mantu ta lintig kiden, petta medagga kitanan hapa ta matolayen, pettam magserbi kitam ta Namaratu ewan.

⁵ A tekitamen para la mangidulot ta gagangayen nonot tam ta idi a kuman na sigida lumattog ya

ikayat tam nga dulay gafu ta lintig na en, te ya ihangat na lintig na en tekitam a yen haman ya ikayat tam. A gafu ta mehangat ya ikayat tamen a kuman na masanat kitam mantu nga magliwat, ammi awan haman ta neatad na tinarabaku tam am bakkan la ta pasi na kahalwa tam.

⁶ Ammi ta ayanin a naubadan kitanan ta lintigen nga nekegalutan tam, te nekwenta ta nasi kitanan ta pakesipat tam te Hesus, petta takwan na ya pakidafu tam ta Namaratu. Te bakkan na ta lintig na en nga dan ya nonotan tam ta pakidafu tam tentu, te ittan ya nonot tam nga bagu gafu ta Kahalwa na en nga mangpanonot tekitam.

⁷ A gafu ta naubadan kitanan ta lintig na en a anu ya uray tam? Dulay de ya lintig na en? Awan, awena dulay, te am awan mina ya lintig na en a awek mina narikna ta itta liwat ku, te ya takday ibar na ta lintig na en a **“Awem passilan ya kwa na kagittam tolay,”** kunna. A yen ya pakkamun ku ta dulay ya pumassil.

⁸ Ammi gafu ta dana ikayat ku ya ihangat na lintig na en a kuman na lumattog mantu ya dulayen nonot ku petta passilan ku ya ngamin magmagannud. A am awan mina ya lintig na en a awek mina amu ta itta teyak ya uminam magliwat.

⁹ A ta aweken para la pakkamu ta lintig na en a pahig ku ta mappya ya katolay ku. Ammi teyaken nakadangag ta lintigen a lumattog na ya uminamen magliwat, a yen ya pakkamuk ta itta ya pasi teyak.

¹⁰ A ya neatad mantu na Namaratu nga mangikari ta pagtolayan tam a yen haman ya

mangipasikkal ta pasi na kahalwak.

¹¹ Te ya dulayen nonot ku a kuman na in-ayayyaw nak gafu ta lintig na en, a yen ta nagli-watak, a nariknak ta masi yak sangaw gafu ta liwat ku ta lintig na en.

¹² A yen hapa ya pakkamun tam ta mappya ya lintig na en, te yen haman ya mangibar ta liwat tam. A bakkan mantu ta lintig na en ya agyan na dulay, te mappya haman, a matunung hapa ya ngamin ibar na.

¹³ Ammi am kakurugan ta mappya ya lintig na en a had kunna mangatad ta pasi na kahalwa tam?

On ay, te ya uminamen magliwat ta barikin a sinanat nak petta magliwatak ta lintig na en nga mappya, a yen mantu ya mangatad ta pasi na kahalwak. Ammi uray hala na Namaratu ta kunna ten petta pake ipasikkal na tekita ya kadulay na liwat tam. Te ya lintig na en a pake palattogan na ya dulay nga itta ta gagangayen nonot tam.

Ya Zigat Na Pangurug Tam Ta Lintig

¹⁴ A ya maawatan tam mantu ta lintig na Namaratu a yen ya mangipakkamu ta nonot na Namaratu ikidna gagangay na. Ammi teyak a awek garay megitta ta nonot na, te kuman na pagtagabun nak garay na uminamen magliwat ta barikin.

¹⁵ A kuga napopoyungak ta idi ta agangwa na barikin, te maski am ikayat ku ya mappya awek haman makkwa, te intu hud la kwan ku ya dulayen nga ikatupag ku.

¹⁶ A gafu ta idulot ku la ya awena ikayat na nonot ku, a nalawag mantu ta sinagappya na nonot kin ya lintig na en.

¹⁷ A teyaken para la nangikatalak ta lintigen ta katunungan ku a bakkan mantu ta iyak ya gafu na liwat ku, te nagafu haman ta dulayen nga magyan teyak,

¹⁸ te amuk ta awan pulus ta mappya teyak, ta gagangayen nonot ku. A maski am ikayat ku ya mappya a salinan nak na gagangayen nonot ku petta awek makkwa ya ikayat ken.

¹⁹ A awek mantu kwan ya ikayat ken nga mappya, te intu hud la kwan ku ya dulayen nga awek ikayat.

²⁰ A gafu ta kwan ku ya aweken ikayat a bakkan mantu ta iyak ya gafu na am awa ya dulayen nga magyan teyak.

²¹ Teyaken mantu nangikatalak ta lintigen ta katunungan ku, am ikayat ku ya mangwa ta mappya a abikan haman ya dulayen nga manabtabang teyak.

²² Te matalakak mangidulot ta lintig na Namaratu.

²³ Ammi ya narikank ta barikin a takwan ya lintig na, a salinan na ya lintig na nonot ku. A pagtagabun nak hapa na dulayen nga karagatan na barikin.

²⁴⁻²⁵ Ya pagbalinan na mantu na pangikatalak ku ta lintig na Namaratu a sagappyan ku ya lintig na ta nonot ku hapa la, ammi gafu ta takwan ya inaman na barikin a parigan ku hud la ya makitagabu ta dulay. Kakallakak mantu na tolay. Awan hud ta mangikerutan teyak, petta awek

mina timullu ta inaman na barikin? Matalakak na ta Namaratu te amuk na ta itta ya mangikerutan teyak. Intu hala ya Dafukin Hesus Kristu.

8

Ya Panguffun Na Kahalwa Na Namaratu

¹ A ta ayanin gafu ta nesipat kitanan ta pasi ni Hesus Kristu ikid na katolay na en ta nepagzigut tamen a awena kitam maabak na mamagliwatan tekitam.

² Te ya naparubak hapa gafu ta nesipatak na te Afu Hesus a pake matolayak na gafu ta Kahalwa na Namaratu nga magyan teyak. A gafu ta netuldu na en teyak a naubadanak na ta lintigen nga mangsanat ta pagliwat ku ikid na pasik.

³ Te maski am lintig na Namaratu a awena haman magamma ya pagliwat tam am awa masanat na kitam hud la gafu ta makafuy kitam garay nga mangidulot ta ibar na en. A gafu ta awena magamma ya pagliwat tam a neatad na Namaratu ya masmasikan tekitam, te dinob na ya Anak na en ta lutakin nga pake negitta hala tekitam tolai fwera la ta pagliwat tam, petta ikaru na ya liwat tam kiden. A gafu ta nakisagapil i Hesus tekitam a napa-gang na ya pagliwat na bari tam gafu ta bari na en, petta am nesipat kitanan te Afu Hesus a intun ya mangpasikan tekitam,

⁴ petta awetanan magliwat am awa kwan tam hud la ya mappya ta kuman na ibar na lintig na en tekitam, te bakkan na ta nesiguden nonot tam ya dagdagan tam am awa Kahalwa na Namaratu nga mangituldu tekitam.

⁵ Te ya dumagdag ta nesiguden nonot na a intu la ikatalak na ya makkwa na en hapa la, ammi ya dumagdag ta ikayat na Kahalwa na Namaratu a yen hapa ya pake ikatalak na ammi ta makkwa na bari na en.

⁶ A am intu dagdagan tam ya nesiguden nonot tam a awan ta takwan na pagaddetan tam am bakkan ta pasi na kahalwa tam, ammi am intu dagdagan tam ya ikayat na Kahalwa na Namaratu a matolay kitam sangaw magnayun, a awan na sangaw ta burungan tam.

⁷ Te ya nesiguden nonot tam a intu ikayat na ya ikatupag na Namaratu, a awena kurugan ya lintig na en, te awena mabalin tentu.

⁸ Te ya mangikatalak la ta nesiguden nonot na a awena mabalin ta ikatalak na Namaratu.

⁹ Ammi mappya tekamuy, kahkahulun, te bakkan ta kunna ten ya gagangay muy, te ya Kahalwa na Namaratu tekamuy a yen ya ikatalak muy. Ammi ya awena en pagyanan na Kahalwa na en nga nehulun te Hesusen a awan hapa tentu i Hesus.

¹⁰ A ikitam nga pagyanan ni Hesus a kakurangan ta nagbanad ya bari tam ta dulayen tekitam, ammi ya Kahalwa na Namaratu ya agyan na katolay tam, petta mangwa kitam ta katunungan.

¹¹ A gafu ta ittan tekitam ya Kahalwa na Namaratu nga nangtolay te Hesus ta pasi na en a intu hapa la sangaw ya mangatad ta angkat na nga mangtolay ta bari tam kiden masi gafu ta Kahalwa na en nga magyan tekitam.

¹² A awemuy mantu pahig, kahkahulun, ta nepersa kam dumagdag ta nesiguden nonot muy.

¹³ Te am intu ikatalak muy ya nesiguden nonot muy ta pagtolayān muy a kuman na nasi kanan ta Namaratu. Ammi am ikatalak muy ya uffun na Kahalwa na Namaratu ta panggamma muy ta inaman na bari muy a matolay kam.

¹⁴ Te ya ngamin kiden mangurug ta ituldu na Kahalwa na Namaratu a yen kid ya ānāk na Namaratu.

¹⁵ A yen ta awetam mina italaw ta pagtagabun na kitam na Kahalwa na en, te ya Kahalwa na en nga magyan tekitam a igitta na kitam haman ta ānāk na kiden.

¹⁶ A yen ta “**Amang,**” kuntam, am makimallak kitam tentu, te yen haman ya iparikna na Kahalwa na en ta nonot tam, petta amu tam ta anak na kitam na Namaratu.

¹⁷ A gafu ta anak na kitanan, a pagamid na hapa tekitam ya ngamin kwa na, te kahulun na kitam ni Hesusen nga makipaggamid. Ammi mappya ta makipagzigat kitam te Hesus ta ayanin petta mesipat kitam hapa sangaw ta kalalaki na ikid na pakedayawan na.

Ya Zigat Tam Ikid Na Ikatalak Tam

¹⁸ A maski am mazigatan kitam ta katolay tam sin, a kuman na assang la ya zigat tamin, te sangaw am isipat na kitam na Namaratu ta kalalaki ni Hesus a awetanan manonot ya zigat tamen gafu ta kalalaki tam nga nesagolyat na tekitam.

¹⁹ Te maski ya ngamin kiden pinaratu na Namaratu nga neduma tekitam tolay a kuman na timoltolok kid nga magindag ta araw na pangipabuya na Namaratu ta ānāk na kiden.

²⁰⁻²¹ Te ikatalak da ta mesipat kid hapa ta pake-dayawan na ānāk na kiden na Namaratu, te itta sangaw ya araw nga aweda paglabag, te sa pabagun na sangaw ya ngamin kiden pinaratu na. Te maski awan ta liwat da ta idi a negaged na kid hala na Namaratu gafu ta liwat ni mina Adanen, petta awena magdulot na dana en uray na tekid. Ammi itta la ta uray na ta sa mesipat kid hala sangaw ta pakedayawan na ānāk na kiden.

²² Ammi ta ayanin a kuman na maaggutan mauli ya ngamin kiden napadday, petta awedan sangaw magdan ikid na masi.

²³ A maski tekitam tolay a maaggutan kitam hapa nga mauli, te gafu ta ittan ya Kahalwa na Namaratu tekitam a nakakkapan tanan ya nepaunan na en nga bendisyon. A yen ta manalasigak hapa ya nonot tam ta pagindag tam, te maaggutan kitam nga mauli, petta sa maazi ya ngamin pagdakot na bari tam kidin, gafu ta naamaw na kitam ta anak na.

²⁴ A tekitamen nekerutan ta gafu na pangurug tamen a yen hapa ya gafu na pangikatalak tam ta itta para la ya iatad na Namaratu tekitam. Ammi awetam para la maita ya ikatalak tam, te am naita tanan mina a awetanan indagan, te ittan.

²⁵ Ammi am itta ya ikatalak tam ta kwa tam sangaw ya awetam maita, a gagangay ta magattam kitam magindag.

Ya Panguuffun Na Kahalwa Na Namaratu Tekitam

²⁶ A kumanen hapa uffunan na kitam na Kahalwa na Namaratu ta pagkafuy tam, te awetam amu am anu mina ya adangan tam ta kad-

wan pakimallak tam, ammi ya Kahalwa na en ya sumagapil tekitam, te itta haman ta nonot tam nga makimallak ta pagahayan tam nga awetam mepāssay.

²⁷ A gafu ta Namaratu ya makkamu ta nonot na ngamin tolai a amu na hapa am anu ya ikayat na uhohugan na Kahalwa na en ta nonot tam, te intu adangan na ya kuman na ikayat na Namaratu tekitam.

²⁸ A ikitam nga mangidduk ta Namaratu a dana amu tam ta maski am anu ya dumatang tekitam a pagbalinan na Namaratu ta kappyanan tam, te yen ya nepangalap na tekitam petta magdulot ya uray na en tekitam.

²⁹ Te maski ta pake gafgafu na ngamin a dana amu na ya ngamin kiden nga mangurug sangaw tentu, a dana nekari na hapa ta yen kid ya igitta na ta Anak na en Hesus, petta pake madayawan i Hesus gafu ta kaddu na wāgi na kiden nga negitta tentu.

³⁰ A ya ngamin kiden nekari na nga megitta te Hesus a yen kid hapa ya inalap na. A ya ngamin kiden inalap na a yen kid hapa ya nebar na ta matunung kid. A ya ngamin kiden nebar na ta matunung a nesipat na kid hapa ta kalalaki na.

Ya Pangidduk Na Namaratu Tekitam

³¹ A gafu ta yen ya uray na Namaratu tekitam a anu mina ya uray tam? Te am Namaratu ya kahulun tam a itta hud ya makkwa na mangikatupag tekitam?

³² A gafu ta awena neituk na Namaratu ya pake Anak na en tekitam nga mangikaru ta liwat tam a

itta hud ya awena iatad tekitam awa sa iatad na ya ngamin.

³³ A itta hud sangaw ya makedarum tekitam ta Namaratu ewan, bakawa intu haman ya nangpili tekitam, a nebar na hapa ta awan ta liwat tam.

³⁴ A mabalin hud ta itta sangaw ya pangpa-gang na tekitam, te dana nekaru ni Hesus ya liwat tam kiden. A kustu hapa ya nepangikaru na te natolay hala, a ta ayanin intun ya pinakabari tam ta hebing na Namaratu ewan, te pakimallak na kitam.

³⁵ A itta hud mantu ya makeadayu tekitam ta pangidduk ni Hesus? Te maski am anu ya zigat tam, ikid na kapopoyungan tam, a awena kitam pagtalekudan. A kumanen hapa am mabisin kitam, ikid na awan ta barawasi tam. A maski am itta kitam ta ngahab na avut, ono am itta ya makitapil tekitam, a idulot na la ya pangidduk na tekitam.

³⁶ Naggagitta ya kadwan tekitam ta kuman na napopolu kiden mangurug nga binida da ta lebru na Namaratu, te ya inuhohug da gafu ta zigat da a **“Kinanghahaw a papasin da kami, Afu, gafu ta pangurug mi teko. A mekwenta kami ta kuman na partin da ta dapun,”** kunda.

³⁷ Ammi maski am anu ya zigat tam nga mang-tampa mina tekitam a maabak tam hala gafu te Hesusen nga mangidduk tekitam.

³⁸⁻³⁹ Te maski am masi kitam ono matolay kitam la, a amuk ta awan ta makeadayu tekitam ta pangidduk na Namaratu ikid na Dafu tame-wan Hesus Kristu. Te maski am anghel, ikid na kompormi na magturay, ikid na kompormi na

dumatang, ikid na awan para la dumatang, ikid na anitu ta utun, ikid na anitu ta akban, a maski am anu ya napadday, a awan ta makeadayu tekitam ta pangidduk na Namaratu tekitam.

9

Ya Damdam Ni Pablu Ta Hudyo kiden

¹⁻² A ta ayanin itta ya ibar ku tekamuy gafu ta sakā Hudyok kiden, a awek hapa magtulad te tagabu nak ni Hesus, a kustu ya uhohugan ku ta kuman na neparikna na Kahalwa na Namaratu teyak. Te ya kuman na mariknak ta nonot ku a pake madamdamak, ikid na kanayun matakit ya nonot ku ta kagittak kiden, te melogot kid sangaw gafu ta aweyan da ya nesaad na Namaratu ta dafu da.

³ A gafu ta kahulun ku kid, ikid na kagittak kid nga Istralita, a ikayat ku ta iyak mina ya pagangan na Namaratu ikid na iwasik ni Afu Hesus am mabalin mina ta ikid ya ikerutan na.

⁴ Te ya Istralita kiden ya napolu kiden nekwenta na Namaratu ta anak na, a ikid hapa ya nagyanan na dakar na en, a ikid ha ya nakitaratun na ikid na inatadan na ta lintig na en ikid na pangdayaw da tentu. A ikid hala ya nangikarin na ta mangikerutan tekid.

⁵ A gafu ta simsima kid nig mina Abrahamen a gagangay ta ikid mina ya mesipat ta nekari na Namaratu teg mina Abrahamen. A ikid hapa ya nagafun ni Hesusen nga magturay ta ngamin ikid na mangikerutan ta ngamin tolay.

Ampade Namaratu ya madaydayawan addet ta addet.

⁶ Ammi maski am aweda ikayat mesipat ta nekari na Namaratu teg mina Abraham a awetam mina pahig ta awena idulot na Namaratu ya nekari na en, te maski am sa nagafu kid te mina Abraham a awena haman pinaggagitta na Namaratu ta sa Istralita kid.

⁷ A maski am sa nagafu kid te mina Abrahamen a awena pinaggagitta na Namaratu ta sa simsim na kid. Te duwa haman ya anak ni mina Abraham, a ya uhohug na Namaratu tentu a

“Ikid sangaw mekwenta ta simsimam kiden ya meanak ta kuman na anak men Isak,” kunna.

⁸ A ya ikayat na uhohugan ta isin a bakkan ta simsim na bari na en ya ikwenta na Namaratu ta simsim na, te intu la ikwenta na ya ihuga na kiden ta kuman na nepangihuga na te Isaken ta idi.

⁹ Te ya nekari na Namaratu teg Abraham ta kawan para la ni Isaken a

“Magtoli yak hala sangaw tekamuy ta kumanin na hulan ta takday darun, a yen sangaw ya paganak na atawamina Sara ta lalaki,” kunna.

¹⁰ A itta hapa ya takday para na mangipasikkal ta uray na Namaratu, te ta nepagatawa nig Isak ikid ni Rebeka a natarun i Rebeka ta siping na lalaki, i Hakob ikid ni Esaw.

¹¹⁻¹² a ya uhohug hapa na Namaratu te Rebeka a

“Itta ya duwa na asitay ta sirat mina, a ya kapozyanan sangaw ya maturturay ammi ta imunnanen.

A pake umaddu sangaw ya simsim da kiden, te magbalin kid sangaw ta duwa na tolay,” kunna.

A ta aweda en para la nekeanak, ikid na kawan para la na iningwa da ta mappya ikid na dulay a dana pinili na Namaratu ya takdayen, te bakkan ta kuman na uray na tolay ya nepangpili na, te uray na hapa la.

¹³ A nepasikkal na para ya gagangay na pangpili na, te ya uhohug na ta takday surat a

“Pake iddukan ku ya simsim kiden ni Hakob ammi ta simsim kiden ni Esaw,” kunna.

¹⁴ A anu mantu ya uray tam? Killu de ya gagangay na pangpili na Namaratu? Bakkan,

¹⁵ te ya uhohug na en te mina Moses ta idi a
“Am itta ya ikayat ku pilin a pilin ku la, a am itta ya ikayat ku isipat ta kallak ku a isipat ku la,” kunna.

¹⁶ Am itta mantu ya pilin na Namaratu a bakkan haman ta uray na pilin na en ikid na tarabaku na ya gafu na pangpili na Namaratu tentu, te ya pangikallak na en la ya gafu na pangpili na.

¹⁷ A nonotan muy para ya uhohug na Namaratu te Faraon nga Ari na Egiptano kiden, te ya uhohug na en tentu nga nesurat ta Bibliya a

“Iyak ya makā^{uray} ta magari ka, petta iko sangaw ya pakaitan na pakapangwak gafu ta pangabak ku sangaw teko, a petta mepadangag hapa sangaw ya kalalaki na pakapangwak ta ngamin paglele-hutin,” kunna.

¹⁸ A am itta mantu ya ikayat na en ikallak, a ikallak na la, a am ikayat na patuyagan ya nonot na awan

mangurug a patuyagan na la hapa. A gafu ta konna ten a mabalin ta kummuy nga maguhohug teyak ta

¹⁹ “Anu kawagan na mantu ta padulayan na ya iningwa tam? Te maski am anu ya kwan tam a intu la kwan tam ya uray na tekitam?” kummuy de.

²⁰ Ammi ya tabbag ku hapa a “Tolay kam la haman, a itta hud ya amu muy petta ituldu muy ya Namaratu.”

Te ikitam nga pinadday na en a mappya hud ta tagasoysoyan tam ya nangpaddayen tekitam.

“A te bakkan mina ta konna sin ya nepamadday mu teyak,” awetam mina kumin.

²¹ Te am angarigan ta itta ya paddayan na maginlala-ba a awena hud mabalin ta pagdadu-man na ya paddayan na, petta itta ya pake ispot ikid na gagangayen la na la-ba? A kumanen hapa ta Namaratu ewan, te mabalin haman ta paddayan na ya ikayat na en paddayan?

²² A mappya para ta maawatan muy ya itta ta nonot na Namaratu, te maski am ikayat na ipaita ya pagporay na ikid na pakapangwa na ta gagan-gay kiden mapa-gang a awena la bit, te italatan na ya arawen nga pangpa-gang na tekid,

²³⁻²⁴ petta dana ipaita na ya kalalaki na allak na ta mayat kiden mekallak, te yen kid ya dana neparan na ikid na inagagay na, kontodu ikitam mangurug nga Hudyo pase Hentil.

²⁵ A yen hapa ya dana nebar na ta surat ni mina Osyas:

“A ya Hentil kiden nga awek pinili ta idi a yen kid hapa ya ikwentak ta tolay ku.

Awek kid inidduk ta idi, ammi ta ayanin a iddukan ku kid na,” kunna.

26 **“A ya awek kiden nekwenta ta tolay ku ta idi, a ya simsimā da kiden sangaw ya magngagan ta ‘Anak na sigatolay na Dyos,’ ”** kunna ha.

27 Ammi ya uhohug hapa na aglavun Isayas gafu ta Istralita kiden a

“Maski am pake addu ya Istralita kiden ta kuman na kaddu na ginat kiden ta bebay a assang la sangaw ya magtoli ta Namaratu petta mekerutan kid,

28 **te am idatang na Namaratu ya pangpanggang na ta lutakin a pake alistu ikid na masikan,”** kunna.

29 A ya uhohug na aglavun Isayas ta sakā Hudyo na kiden ta idi, a kumanen hapa sangaw ya makkwa tekid ta ayanin, te

“Am awan mina ta nehuna na Namaratu tekitam ta anak tam a sa negitta kitam mina ta pinapasi na kiden ta ili na Sodom ikid na Gomora,” kunna.

30 A ya maawatan tam mantu gafu ta Hentil kiden ta idi, a aweda nakanonot nga makipakoma ta Namaratu, ammi ta ayanin a ya simsimā da kiden ya ikwenta na ta matunung gafu ta pangikatalak da te Hesus.

31 Ammi ya Istralita kiden nga nagafura magpatunung ta bari da gafu ta lintig na en a awan ta mabalinan da.

32 **“Te anu hud ta kunna ten?”** kum.

A onay, te bakkan haman ta Namaratu ya nekatalak da ta katunung da, am awa pagbannag

da hud la. A yen ta awan ta mabalinan da, te nekatupag da garay ya nesaad na Namaratu nga mangikerutan tekid.

³³ A dumatang mantu tekid ya kuman na inuhohug na Namaratu nga nesurat ni Isayasen;

“Itta sangaw ya isaad ku nga batu ta ili na Ziyon,

petta magserbi mina ta kuman na pagpatayukān na tolāy kiden ta bali.

Ammi takwan sangaw ya uray da ta batu en gafu ta aweda sangaw ikatalak,

a yen hapa sangaw ya kuman na ketumpapan da.

Ammi ya mangikatalak sangaw ta isaad ken a awena sangaw melogot,” kunna.

10

Ya Pagkurangan Na Istralita Kiden

¹ A ya ibosag ku tekamuy, kahkahulun, a pake matakīt ya nonot ku gafu ta kagittak kiden Istralita. A kanayun pakimallak ku kid petta mekerutan kid mina,

² te amuk ta pake ikakinan da ya dumagdag ta lintig na Namaratu. Ammi intu dulay te killu garay ya pangawatan da,

³ te aweda haman amu ya iatad na Namaratu tekid petta matunung kid mina tentu. A gafu ta aweda amu a paruban da la ipasikkal ya katunung na bari da gafu ta pangdagdag da ta lintig na en. A yen ta aweda ikatalak ya iatad na Namaratu, petta mekwenta mina ta katunung da.

⁴ Ammi awan na hamana ta serbi na lintigen nga ikatalak da, te ya pasi ni Hesusen ya addet na, a intun mina ya ikatalak da, petta mekwenta kid ta matunung gafu ta pangikatalak da tentu.

⁵ Intu mina pagnonotān da ya nesurat ni mina Moses ta idi, te ya uhohug na ta Istralita kiden a

“Am sigida idulot muy ya ngamin kiden nesurat ta lintig na Namaratu petta awemuy pulus magliwat

a matolay kam sangaw magnayun gafu ta katunung muy,” kunna.

⁶ Ammi gafu ta seliwat ya ngamin mangikatalak ta lintigen a nebar hapa ni Moses ta itta ya ikwenta na Namaratu ta katunung tam am ikatalak tam. A awena masapul ta itta ya magafu ta langit petta kurugan tam, te dana dumagut na hamana i Hesusen.

⁷ A awena masapul ta itta ya magafu ta agyan na nagpasi kiden petta ibar na tekitam, te nasi hamana i Hesusen a natolay hala.

⁸ Te ya ikwenta na Namaratu ta katunung tam a dana nepaita na hamana ta bida na surat kiden nga kanayun basan tam ikid na nonotan tam. A yen hapa ya kanayun ipadpadangag mi ta ngamin tolai petta kurugan da.

⁹ Te am kurugan tam ta tinolay na Namaratu i Afu Hesus ta pasi na en, otturu ibosag tam ta intu hala ya dafu na ngamin a mekerutan kitam.

¹⁰ Te ya pangurug na nonot tam ya ikwenta na Namaratu ta katunung tam, a am yen ya ibosag tam a ikerutan na kitam.

¹¹ A ya uhohug na hapa ta takday para na surat a

“Ya ngamin kiden mangikatalak tentu, a aweda sangaw melogot,” kunna.

¹² Te maski am Hudyo kitam ono am Hentil kitam a awan ta idaduma na Namaratu tekitam am ikatalak tam i Afu Hesus. Te ya Dafu na takday a Dafu da ngamin, a malogon mangatad ta ngamin kiden makimallak tentu,

¹³ te ya uhohug na hapa ta takday ha na surat a **“Ya ngamin kiden makimallak ta Dafu tam ewan a ikerutan na kid,”** kunna hapa.

¹⁴ Ammi anun da hud makimallak ta aweda ikatalak? A had kukunda ikatalak ya aweda en para la nadangag? A had kukunda madangag am awan ta umange mangipadangag tekid?

¹⁵ A itta hud ya ange mangipadangag am awena medob? Ammi nonotan tam ya nebar ni mina Isayas ta surat na en:

“Pake ispot ya umange kiden mangipadangag ta mappya en damag,” kunna.

¹⁶ A addu mantu ya nedob, a ispot hapa ya nepadangag da, ammi intu dulay te pake addun ya awan mangurug ta nepadangag da en. A nag-gagitta kid mantu ta dadagkal da kiden nga binida ni mina Isayasen,

“Ay Afu, manmano la ya nangurug ta nepadangag mi tekid,” kunna.

¹⁷ A ta kuman na inuhohug ken a awan ta mangurug am awan ta nadangag na, a awan ta madangag na am awena mepadangag ya uhohug ni Hesus tentu.

¹⁸ Ammi ya takday para saludsud ku gafu ta Is-tralita kiden a awan hud ta nangipadangag tekid? Itta haman, te

“Madangag haman ya ngahal da addet ta ngamin paglelehutin.

A nepadangag ya uhohug da kiden addet ta ngamin kiden lugar ta lutakin,” kunna.

¹⁹ Ammi mabalin de ta awena maawatan na Istralita kiden? Ammi anu haman ta aweda maawatan? Te ya uhohug na Namaratu tekid a

“Pangahugun ta kam sangaw gafu ta takwan na tolay nga awan para la makkamu teyak,

a magtaratna kam sangaw gafu ta pangurug da teyak,” kunna.

²⁰ A ya takday para uhohug na nga pake nepasikkal ni Isayasen tekid a

“Ya awan kiden nakanonot teyak ta idi a amu dak na, te maski awedak inapag a nakipakkamu yak tekid,” kunna.

²¹ Ammi ya uhohug na en gafu ta Istralita kiden a

“Pake nabayagak na nga mangagagay ta masoysoy na tolay, ammi kanayun pag-talekudan dak,” kunna.

11

Ya Kasasaad Na Istralita Kiden

¹ Anu mantu ya uray na Namaratu ta Istralita kiden? Sa newarad na de ya ngamin kiden tolay na nga pinili na ta idi? Awan, te bakkan ta yen ya ikayat ku uhohugan, te Istralita yak haman, a awenak haman newarad. Simsima nak hapa ni mina Abrahamen, a neanakak ta tribu ni mina Bendyamin.

² A awemuy mantu pahig ta sa newarad nan ya tolay na kiden nga pinili na ta idi, te nonotan muy

ya tabbag na Namaratu te mina Eliyas tentu en nangpaliwat ta Istralita kiden ta idi, te ya uhohug bit ni Eliyas a

3 “Ay Afu, itam ya iningwa na tolai mu kidin, awa nagtalekudan da ka, Afu, te pinapasi da haman ya dinob mu kiden nga nangipadangag tekid, a pinerdi da hapa ya angiatangan mi kiden. A iyak la tatakday ya awan nagtalekud teko, a yen ta apagan dak hapa petta papasin dak,” kunna.

4 Ammi ya tabbag na Namaratu tentu a
“Bakkan ta iko la ya awan nagtalekud teyak, te itta la ya pituribu na kagittam kiden nga awek newarad gafu ta aweda makimallak ta sinang dyosen Baal,” kunna.

5 A kumanen hapa ta ayanin, te itta la ya assang la na Istralita kiden nga awan nagsoysoy ta Namaratu, te dana pinili na kid gafu ta allak na en tekid.

6 A am pinili na kid gafu ta ikallak na kid a bakkan mantu ta tarabaku da ya gafu na pangpili na en tekid. Te am pahig tam ta itta para mina ya tarabakun tam petta pilin na kitam a awetam mantu ikatalak ya allak na tekitam.

7 A anu mantu ya nagbalinan na kadwan kiden Istralita? A ya nagbalinan da a aweda nagamid ya ikayat da en gamidan, te ikid la nakagamid ya pinili na kiden na Namaratu. Ammi ta kadwan kiden a pinagorayan na kid, petta magbanad la ya nonot da.

8 te yen haman ya nebar na suratén;

“Kuman na aweda makaita ikid na aweda makadangag gafu ta pinagbanad na Namaratu ya nonot da ta idi addet ta ayanin,” kunna.

⁹ A ya uhohug hapa ni mina Dabiden gafu tekid a **“Ampade melogot kid gafu ta ikatalak da en, petta mapa-gang kid.**

¹⁰ **Ampade magdaram kid, petta aweda maita ya angen da, a mappya ta mazigatan kid gafu ta dammat na agtun da,”** kunna.

Ya Uray Na Namaratu Ta Istralita Kiden

¹¹ A gafu ta nagamamangaw ya Istralita kiden a anu mantu ya uray na Namaratu tekid? Sa newarad na kid de petta awedan sangaw magtoli tentu? A bakkan ta yen ya uray na tekid, ammi gafu ta liwat da a uray na Namaratu ta mepadangag ya pangikerutan na ta Hentil kiden hapa, pettam pumassil hapa ya Istralita kiden gafu ta kallak na ta Hentil kiden.

¹² Ammi am napasinafan ya Hentil kiden ta bendisyon na Namaratu gafu ta nesod ya nonot na Hudyo kiden a awan hud pake dakdakal para ya bendisyon na tekid am magbabawi ha ya Istralita kiden.

¹³ A ikamuy Hentil, a nonotan muy ya ibar kin tekamuy, te ikamuy ya nangidoban na Namaratu teyak petta madangag muy hapa ya uhohug na. A pake ikakinan ku ya tarabakuk tekamuy,

¹⁴ petta pumassil mina ya sakā Hudyok kiden, talo am mekerutan hapa sangaw ya kadwan tekid.

¹⁵ A gafu ta nagtalekudan na Namaratu ya Hudyo kiden a yen ta nakikofun na tekamuy nga

Hentil. Ammi am pinagtoli nan sangaw ya Hudyo kiden a meangarig kid sangaw ta kuman na nasi en nga natolay hala.

¹⁶ A gagangay hapa ta kunna ten, te am kwa na Namaratu ig mina Abraham nga napopolu nangu-rug tentu a kumanen hapa ta simsim da kiden nga matolay ta ayanin. Te am kwa na Namaratu ya fun na kayu, a kwa na hapa ya panga na kiden.

¹⁷ Ammi gafu ta napakka ya kadwan kiden panga na kayu na en, a ikamuy Hentil ya inalap na nga kuman na panga na kayu en nga nagafu ta talun, petta itulfu na kam ta fun na kayu na en, petta mesipat kam hapa ta angat na kayu en.

¹⁸ Ammi awemuy mina magparayag, te am parig muy ta malmalalaki kam ammi ta panga kiden nga napakka a nonotan muy mina ta fun na en ya pakesipatan muy, te bakkan ta ikamuy ya pakesipatan na fun na kayu en.

¹⁹ **“Ay mappya te napakka ya dana kiden panga na petta ikami ya metulfu,”** kummuy de.

²⁰ A kakurugan hapa ta kunna ten, ammi nonotan muy ta newasik ya Hudyo kiden gafu ta aweda nangurug, a ta ayanin a ikamuy ya netali na. Ammi awemuy mina magparayag, te netulfu kam la gafu ta pangurug muy tentu. A mapmappya mantu ta magtalaw kanan tentu, petta awemuy hapa sangaw melogot.

²¹ Te am awena kinenga na Namaratu ya pang-panga kiden nga dan a kengan na kam hud am awemuy idulot ya pangurug muy tentu?

²² Nonotan muy mantu ya allak na Namaratu tekamuy ikid na poray na ta Hudyo kiden, te

nagporayan na kid gafu ta nagtalekud kid tentu, a ikamuy na ya ikallak na. Ammi am awemuy idulot ya pangikatalak muy ta allak na en tekamuy a azin na kam hapa.

²³ A am angarigan ta magbabawi sangaw ya Hudyo kiden nga awan mangurug a pakoman na kid hapa, petta metulfu kid ha ta dana fun da en hala. Te am mangurug kid a itta ya pakapangwa na Namaratu nga mangitulfu tekid.

²⁴ Te am amu na itulfu ya panga kiden nga nagafu ta talun a pake amu na mantu itulfu ya dana kiden panga na ta kayu na en ta kuman na ikiden hala.

²⁵ A ya pake ipasikkal ku tekamuy, kahkahulun, a awemuy pahig ta malmalalaki kam ammi ta Hudyo kiden. Te ya nelemad tekitam a kuman na pa nagbanad bit ya nonot na kadwan kiden Hudyo addet la ta sa mangurug ya ngamin kiden Hentil nga mayat mangurug.

²⁶ Ammi makanonot hala sangaw ya Hudyo kiden petta sa mekerutan kid hapa, te ya uhohug na suraten ta lebru na Namaratu a

**“Ange sangaw ya Mangikerutan nga simsimā ni mina Hakoben,
a azin na sangaw ya dulay na nonot ta sakā
simsima na kiden.**

²⁷ **A pakoman ku kid sangaw ta liwat da te
dana netulag ku tekid,”** kunna.

²⁸ Ammi ta ayanin para la a kuman na ikatupag na kid na Namaratu gafu tekamuy Hentil petta madangag muy ya damag ni Hesus. Ammi idukan na kid hapa gafu ta ikid ya pinili na ta

palungu, a idulot na hala sangaw ya nekari na en ta dadagkal da kiden,

²⁹ te maski am anu ya neatad na Namaratu ikid na pinili na a awena mabalin ta ibabawi na.

³⁰ A ta kuman na ikamuy Hentil ta idi a awemuy nangurug ta Namaratu, a ya Istralita kiden ya tolay na. Ammi gafu ta nagsoysoy kid tentu a ikamuy na ya nekallak na petta magbalin kam hapa ta tolay na.

³¹ Ammi maski am awena mangurug na Hudyo kiden ta ayanin a pumassil kid hapa sangaw tekamuy Hentil, pettam sakā ikallak na kid hapa.

³² Te maski am anu ya katolay tam a sa pinagagagitta na kitam na Namaratu ta nagsoysoy tentu, pettam kumanen a sa ikallak na kitam hapa.

Ya Pangdayaw Ni Pablu Ta Sistema Na Namaratu

³³ Pake ispot mantu ya allak na Namaratu tekitam tolay, te awan ta addet na amu na, a kumanen hapa ta kalalaki na nonot na. A itta hud ya makebar ta nonot na Namaratu? A itta hud ya makaparig ta nonot na?

³⁴ Ta kuman na inuhohug na aglavunen ta suraten a

“Itta hud ya makkamu ta nonot na Namaratu?

A itta hud ya makatabarang tentu?

³⁵ **A itta hud ya masapul na tekitam, petta intumina ya gumatut tekitam.”** kunna.

³⁶ A kakurugan hapa ya nebar na aglavunen, te Namaratu hapa la ya pagafun na ngamin, ikid na makkamu ta ngamin. A itta hala tentu ya kappyanan na ngamin. Ampade intu ya madaydayawan addet ta addet.

12

Ya Pagkakahulun Na Mangurug

¹ Mappya mantu, kahkahulun, ta pake nonotan muy ya ngamin allak na Namaratu tekamuy, te ya pake ipasikkal ku tekamuy a igawat muy mina ya bari muy tentu, petta magserbi kam la tentu ta kuman na sitatolay na atang, te yen ya pake ikayat na, petta kakurugan ya pangdayaw muy tentu.

² A awemuy mantu parigan ya gagangay na awan kiden mangurug, te pauli muy hud la ya nonot muy petta bagu ya gagangay muy, petta amu muy hapa am anu ya uray na Namaratu tekamuy, te yen ya mappya ikid na kustu ikid na mangpatalak tentu.

³ A gafu ta patarabaku na Namaratu teyak a ibar ku tekamuy ngamin ta awan mina ta mangpātā-nāng ta bari na, te mapmappya hud la ta magnonot kam ta kustu na nonot. Te am anu ya amu na tagtakday tekamuy a Namaratu hala ya nangatad, petta yen la mina ya nonotan muy ikid na idulot muy.

⁴ Intu mina pagnonotan muy ya keangarigan na bari tam, te amu tam ta addu ya ramyenta na bari tam, ammi magdaduma ya tarabaku da ikid na pagserbi da.

⁵ A kumanen hapa tekitam mangurug, te maski am addu kitam a kuman na tatakday kitam la na bari gafu ta pagdadagga tam te Hesus Kristu. A mappya mantu ta maginguf-uffun kitam ta kuman na ramyenta na bari tam.

⁶ A gafu ta magdaduma hapa ya amu tam ikid na kalalaki tam nga neatad na Namaratu tekitam

a tarabakun tam mantu ya neatad na en nga amu tam.

A am intu neatad na ta takday ya pangiuho hug na ta ipakamu na Namaratu tentu a yen mina ya tarabakun na,
te awena mina ikamat.

⁷ A am intu neatad na ta takday ya panguffun na ta kadwan kiden a yen mina ya tarabakun na.

A ya makkamu mangituldu a mangituldu la.

⁸ A ya makkamu mangpaturad a mangpaturad hapa la.

A ya makabalinen nga mangatad a awena mina iituk ya neatad na Namaratu tentu.

A ya makkamu mangtaron ta tarabaku na kadwan kiden a ikakinan na mina ya pangtaron na.

A ya mangikallak hapa ta mazigatan a awena mina igitta ya kallak na en ta kuman na pagatut,
te malogon la mangikallak.

⁹ A mappya hapa ta sa mangidduk kam ta kakurugan na pangidduk,
te ikatupag muy mina ya ngamin dulay a pake itug muy ya mappya.

¹⁰ A magkaid-idduk kam hapa ta kuman na magkakabagis,
te nonotan muy apolu ya kadwan kapye muy nonotan ya bari muy.

¹¹ A awemuy mina matalakag ta patarabaku na Namaratu tekamuy,
te malogon kam mina gafu ta intu ya magpatarabaku tekamuy,

a ikakinan muy ya ngamin tarabaku muy.

12 A awemuy magdamdam, te kanayun matalak kam la gafu ta pagtoli ni Afu Hesus.
A maski am anu ya pagzigātān muy a attaman muy la setalak,
a awemuy magimmang makimallak.

13 A am mazigatan ya kabagis muy kiden nga mangurug gafu ta awan tekid, a uffunan muy kid hapa,
a pagdulotan muy hapa ya ange kiden magpasyar ta bali muy.

14 A kumanen hapa am itta ya makitapil tekamuy a

“Maski ikatupag nak a mappya yak la teko,”
kummuy,

te awemuy igaged, a pakimallak muy hapa.

15 A am itta ya matalak, a sa sumipat kam ngamin ta talak na en.

A am itta ya madamdandam a sa sumipat kam hapa ta damdam na en.

16 A awemuy hapa idaduma ya ikattolay muy, te igitta muy kid ta kuman na bari muy.

A awemuy hapa pahig ta mapmappya kam ammi ta kadwan kiden tolai,

te makikofun kam la ta ngamin tolai maski am kuman na neduma kid tekamuy.

17 A awemuy hapa isupapak ya dulay ta dulayen,

te dana nonotan muy am anu ya mappya ta uray na kadwan kiden tolai.

18 A awemuy hapa makitabtabbag ikid na makitapil,

te paruban muy mina ya makikofun ta ngamin tolai.

19 A awemuy hapa magbalat, kahkahulun, awa indagan muy hud la ya pangbalat na Namaratu ewan, te yen ya uhohug na ta surat na aglavunen: **“Iyak sangaw ya mangbalat, a iyak ya magsu-papak,”** kunna.

20 A kumanen am mabisin ya mangikatupag tekamuy a pakanan muy. A am makainum a penuman muy, te am kunna ten ya isupapak muy tentu a mamat na sangaw.

21 Ammi am ibalat muy mina ya dulayen tekamuy a inabak na kanan mantu na dulayen. Ammi mapmappya ta ipaita muy ya mappya petta ikamuy ya mangabak ta dulayen.

13

Tumuluk Kitam La Ta Gubyernu

1 A mappya hapa, kahkahulun, ta sa makituray kitam ta gubyernu, te yen ya mangibbal tekitam, te ya ngamin kiden magturay a ipalubus hala na Namaratu ewan. A maski am inya ya magturay tekitam a Namaratu hapa la ya makāuray.

2 A am itta ya awan makituray a mekwenta mantu ta awena kurugan ya nepasaad na Namaratu. A am inya ya awan makituray a intu hapa la ya gafu na pangpa-gang na magturay kiden tentu.

3 Te bakkan haman ta mappya na tolai ya panggan na magturay am awa ya dulayen. A am ikayat mu ta awem magtalaw ta magturay a idulot mu mantu ya mappya, te dayawan na ka hapa.

4 Te intu hala ya kuman na daddoban na Namaratu nga magserbi ta kappyanam. Ammi am mangwa ka ta dulay a magtalaw kan sangaw, te

bakkan ta kampon la ya turay na en nga mangpa-gang teko, te intu hapa ya turin na Namaratu nga mangpa-gang ta makaliwat.

⁵ A mappya mantu ta makituray kitam petta malillikan tam hapa ya pangpa-gang na Namaratu ewan, a awan hapa ta pangpaliwatan na nonot tam tekitam.

⁶ A yen ta nonotan tam hapa ya pangiatad tam ta gubyernu, te ya magturay kiden ya turin na Namaratu, a awan ta takwan na pagapagan da am bakkan ta pagturay da.

⁷ A mappya mantu ta awetam italantan ya pagpaga tam ta gatut tam tekid, te yen hamana ya magserbi tekid ta tandan da. A pagan tam mantu ya sedula tam am sedula, ikid na bwis na lutak tam am bwis. A ipaita tam hapa ya amat tam ikid na pangdayaw tam ta ngamin kiden seturay,

⁸ te maski am anu ya gatut tam a mappya ta awetam italantan ya pagpaga tam. Ammi itta ya takday gatut tam nga awetam sa mapagpagan, intu hala ya gatut na pagkaid-idduk tam.

Ya Kadakalan Na Gatut Tam

Am kanayun iddukan tam ya ikattolay tam a nedulot tanan ya ngamin pakkwa na Namaratu ta lintig na en.

⁹ Te ya nagdadaggan na ngamin kiden pakkwa na Namaratu ta lintig na en a intu yan:

“Iddukam ya kagittam tolay ta kuman na pangidduk mu hala ta barim,” kunna.

A am pake kurugan tam ya tatakdayen ibar na a awetanan mantu makaliwat ta kadwan kiden ibar

na, te awetam sangaw mangadallaw, ikid na awetam sangaw mamapasi, anna awetam magtakaw, a awetam maginggum.

¹⁰ Te ya mangidduk ta ikattolay na kiden a awena kid uyoyungan. A gafu ta pangidduk na ta ikattolay na kiden a nedulot na ya ngamin lintig na Namaratu.

¹¹ A mappya ta idulot muy ya ngamin nebar kin tekamuy, te dana amu muy haman ta tanagay na ya datang na dafu tam, a pake umab-abikan na ya araw na pangikerutan na tekitam ammi tekitamen dana nangurug. A dulay hapa am madatangan na kitam nga awan nakaparan. A awetam makigitta ta masidug, te aghahukal na yan, a pake nonotan tam mina ya kwan tam,

¹² te magge nagpasan ya araw na dulay ikid na zigat, a tanagay na ya araw na pagimbestigar na Namaratu tekitam. A iwarad muy mantu ya tarabaku na sugiram, a iparan muy ya bari muy petta makkwa muy ya mekustu ta dakar.

¹³ A azin muy mantu ya mafulotan na alikkad, ikid na magillaw, ikid na magatattug, ikid na mangipaita ta awan ta kapkappyan na, ikid na makitapil, ikid na mangahugu.

¹⁴ A pagbalinan muy ya bari muy ta bari ni Afu Hesus, petta awemuy nonotan ya karagatan na bari muy nga dulay.

14

Ya Pagdaduman Na Mangurug

¹ A am angarigan ta itta ya takday mangurug nga mayat makidagga tekamuy nga medyo makurang ya amu na ta kurugan tam a pagdulotan

muy la, a awemuy kadibati gafu ta takwan ya pangurug na.

² Te ya kadwan kiden mangurug a pahig da ta dulay am mangigup kid ta bilsag, a ya laplappa kiden la ya makan da. Ammi ta kadwan a makan da hala ya ngamin pagdaduman na kanan.

³ A ya mangan mantu ta ngamin a awena mina idadula ya awan mangigup, a kumanen hapa ta awanen mangigup ta bilsag, te awena mina paliwatan ya mangigupen, te azo ikatalak na kid na Namaratu gafu ta pangurug da te Afu Hesus.

⁴ A awetam mantu paliwatan ya kabagis tam gafu ta takwan ya pangurug na, te itta hud ya turay tam petta mangpaliwat kitam? Te Namaratu hapa la ya dafu tam ngamin, a intu hapa la ya makkamu tekitam am magtayuk kitam ono am matukalit kitam, ammi magtayuk kitam hala, te i Afu Hesus ya mangpatayuk tekitam.

⁵ A magdaduma hapa ya kadwan kiden mangurug gafu ta itta ya ngilinan da nga araw. Te ya kadwan a takday la na araw ya ngilinan da ta pangdayaw da ta Namaratu, ammi ta kadwan a sa ngilinan da ya ngamin kiden araw. A mabalin la ngamin, ammi mappya ta awena magduwaduwa na nonot tam gafu ta yen ya pilin tam.

⁶ A ya magngilin ta takday la na araw a ngilinan na gafu ta yen ya pangdayaw na ta Namaratu, a kumanen hapa ta magngilin ta ngamin kiden araw. A ya mangan ta ngamin a dayawan na hapa ya Namaratu, te pakimallak na hapa ya kanan na. A kumanen hapa ta awanen mangigup, te pangdayaw na hapa ya awena pangigup, a makimallak hapa yen.

⁷ Te maski am matolay kitam ono am masi kitam a bakkan haman ta kwa tam ya bari tam, te kwa ni Afu Hesus.

⁸ Te am matolay kitam a magserbi ya katolay tam te Afu Hesus, a am masi kitam a magserbi hapa ya pasi tam tentu, pettam kumanen am matolay kitam ono am masi kitam a kwa na kitam hapa la.

⁹ Yen haman ta nasi i Afu Hesus otturu natolay hala pettam intu ya dafu na nagpasi kiden pase matolay kiden.

Dulay Ya Mangpaliwat

¹⁰ A gafu ta kumanen a awan mina ta mangpaliwat ta kabagis na en, a awan mina ta mangidadula, te sa maayagan kitam haman ta atubang na Dyos, petta imbestigaran na tekitam.

¹¹ Te yen hapa ya uhohug na ta lebru na en,
“Gafu ta iyak ya Dyos nga awan masi a kakurugan ta sa mamalentud sangaw ya ngamin tolai ta atubang ku, a ibosag da sangaw teyak ya ngamin tinarabaku da,” kunna.

¹² A kakurugan mantu ta mamalentud ya tagtakday tekitam ta atubang na Namaratu ewan, te pabida na tekitam ya gafu na tinarabaku tam ta katolay tamin.

¹³ A mappya mantu ta awetam paliwatan ya kabagis tam gafu ta kanan na ikid na ngilinan na. A ikari tam hapa ta awetam tarabakun ya gagangayen tarabaku tam am pahig na kabagis tam ta dulay, petta aweda hapa makaliwat gafu tekitam.

14 Te ya kuman na nepasikkal ni Afu Hesus teyak a amuk ta awan ta mehangat na kanan, ammi am pahig na tolay ta itta ya mehangat a mehangat mantu la tentu.

15 A am kanam hala ya pahig na kabagis mu ta mehangat, otturu paruban na hapa kanan a maperdi mantu ya pangurug na gafu ta pangam, te awem haman ninonot ya kabagis men. Awem mantu kanan ya pahig na kabagis mu ta mehangat, te intu hapa ya takday nga iddukan ni Hesus, a dulay mantu am perdim ya pangurug na ta Hesusen nga nangsaka tentu.

16 A maski am anu ya mappya teko a am dulay hapa ta kadwan a mapmappya ta bay-am hapa la talo am dulay sangaw ya pagbalinan na mappya en teko.

17 Te bakkan ta intu nonotan tam ya kanan ikid na inuman ta pagturay na Namaratu tekitam am awa matunung na nonot, ikid na makikappya ta kabagis tam kiden, ikid na makipagtalak gafu ta itta ya Kahalwa na Namaratu tekitam.

18 A am yen kid mina ya pakolangan tam a mappya hapa ya pagserbi tam te Hesus, a matalak hapa ya Namaratu tekitam, yaga dayawan na kitam hapa na ikättolay tam kiden.

19 Mappya mantu, kahkahulun, ta intu la tarabakun tam ya mangatad ta kappyanan na tagtakday tekitam ikid na mangpadakal ta pangurug tam kontodu pangurug na kahulun tam kiden.

20 A awetam mina perdin ya tarabaku na Namaratu ta kahulun tam kiden gafu ta kanan. Mappya

haman ya ngamin na kanan, ammi dulay am magliwat ya kabagis men gafu ta nakāmen.

²¹ Mappya ta awetam mangigup ta bilsag ikid na awetam uminum ta binarayang ikid na awetam mangwa ta kompormi na makkwa tam am mabalin ta yen kid sangaw ya mangpatawag ta kabagis tam.

²² Te maski am anu ya mappya tekitam gafu ta pangurug tam ta Namaratu a awetam mina yen iparayag ta kabagis tam kiden, te mapmappya ta Namaratu la ya makkamu ta tarabaku tam. A am awetam sagappyan ya amu tamen ta dulay tekitam a matalak kitam hapa, te awan sangaw ta kapopoyungan na nonot tam.

²³ Ammi am magduwaduwa ya nonot tam gafu ta kanan tam a nakaliwat kitam, te kinan tam haman ya awena sagappyan na pangurug tam. Te maski am anu ya itta ta nonot tam ta tarabakun tam am awena sagappyan na pangurug tam a liwat tam mantu am idulot tam ya ikayat tam nga kwan.

15

Ya Pagtatakday Na Mangurug Kiden

¹ A ikitam hapa nga masikan mangurug a mappya ta makipagattam kitam ta kadwan kiden nga malogon maabak ya pangurug da. A bakkan la ta bari tam ya nonotan tam,

² te nonotan tam hapa am anu ya kappyanan na kabagis tam kiden, petta magsikan hapa ya pangurug da.

³ Intu mina nonot tam ya kuman na nonot na Dafu tamewan Hesus, te awena ninonot ya kappyanan na bari na en, awa naattaman na hud la ya zigat gafu tekitam. Te ya nesurat ta lebru na Namaratu gafu tentu a

“Iyak hapa la, Afu, ya nagattam ta pamadpadulay na tolai kiden teko,” kunna.

⁴ A yen mina ya pagnonotan tam, te ya ngamin kiden nesurat ta popolu kiden araw a nesurat kid hapa gafu tekitam, pettam metuldu kitam. Te am attaman tam ya zigat tam ikid na itug tam ya ituldu na surat kiden tekitam a itta ya ikatalak tam ta uffunan na kitam na Namaratu ewan.

⁵ A gafu ta intu hala ya mangatad ta sikan tam ikid na pakaattam tam, ampade intu hapa ya manguffun tekamuy, petta magtatakday kam ta pakikahulun muy te Hesus,

⁶ pettam kumanen hapa a madaydayawan sangaw ya Dyos ewan nga Dama ni Afu Hesus gafu ta pagtatakday muy ikid na paggagitta na bida muy.

⁷ A mappya mantu, kahkahulun, ta maski am inya na tolai ya sakā makigimung tekamuy a awemuy mina dugiman, te magkaid-idduk kam mina ta kuman na pangidduk ni Afu Hesus tekamuy, pettam kumanen a pake maita hapa ya pake-dayawan na Namaratu gafu tekamuy.

Ya Paggagittan Na Hudyo Ikid Na Hentil

⁸ A pake ibar ku tekamuy ya gafu na neange ni Hesus Kristu: Immange ta Hudyo kiden petta ituldu na kid ta intu hapa la ya mangidulot ta nekari na Namaratu ta dadagkal da kiden, petta aweda pahig ta naliwatan na kid Namaratu ewan.

⁹ Ammi bakkan la ta Hudyo kiden ya gafu na neaange na, te nesipat na hapa ya Hentil kiden, petta dayawan da hapa ya Namaratu gafu ta kallak na tekid. Te ya takday uhohug ta surat kiden gafu te Hesus a intu yan:

“Mehulunak sangaw ta Hentil kiden ta pangdayaw ku ikid na pagkansyon ku teko,” kunna ta Namaratu.

¹⁰ A ya mekaduwa en hapa na surat gafu ta Hentil kiden a intu yan:

“Ikamuy Hentil, makipagayayat kanan hapa ta tolay kiden na Namaratu,” kunna.

¹¹ A ya mekatallu en para a

“Ikamuy ngamin Hentil, dayawan muy ya Namaratu ewan, te sa magdayaw mina ya ngamin tolay tentu,” kunna.

¹² A ya mekappaten para ya inuhohug ni Isayas:

“Itta sangaw ya meanak nga simsim ni mina Dyesi, a intu hala sangaw ya magturay ta Hentil kiden, a intu hapa ya ikatalak da petta mekerutan kid,” kunna.

¹³ A Namaratu ewan mantu ya Dyos tam nga nangatad ta ikatalak tam. Ampade intu hapa ya mangipasinap tekamuy ta talak muy ikid na mappya na nonot ta pangurug muy tentu, pettam dumakal para ya pangikatalak muy tentu gafu ta pangpasikan na Kahalwa na en ta nonot muy.

Ya Pangipasikkal Ni Pablu Ta Tarabaku Na

¹⁴ A ta kuman na iyak la takday a awan ta pagduwaduwan na nonot ku tekamuy, kahkahulun, te mangurugak ta mappya ya ngamin nonot muy,

ikid na addu ya amu muy petta makapagintuldu kam.

¹⁵ Ammi gafu ta nepatarabaku na Namaratu teyak a neturad ku la ya mangisurat ta netabarang kin tekamuy petta awemuy hapa kaliwatan.

¹⁶ Te iyak ya turin ni Hesus Kristu nga mangipadangag ta damag na en ta kagitta muy kiden Hentil. A gafu ta pangipadangag ku a kuman nak hapa na padi nga mangiatang ta Namaratu ewan, te ya ngamin kiden mangurug a yen kid ya kuman na iatang ku tentu, te sagappyan na kid hala gafu ta nabaggawan ya nonot da ta pangurug da ikid na tarabaku na Kahalwa na en tekid.

¹⁷ A kuman na iparayag ku mantu ya tarabakuen ta Namaratu, te bakkan haman ta iyak ya gafu na, te kahulun ku haman i Afu Hesus nga manguffun teyak.

¹⁸ A awek mantu ibar ta malalaki yak, ammi awek hapa ilemad ta nangurug ya addu na Hentil ta nepadangag ku tekid, te itta haman i Hesus teyak nga nangpasikan teyak ta ngamin inuhuhug ku. A kumanen hapa ta ngamin kiden tinarabakuk,

¹⁹ te nehulun hapa ya pakapangwa na Kahalwa na Namaratu ta nepangipadangag ku tekid, a inuffunan nak nga maguhuhug ikid na mangwa ta pakaitan da ta kalalaki na Namaratu. A pake nepadangag kun ya damag na pangikerutan ni Hesus ta ili na Herusalem ikid na ngamin kiden ili ta lehut na en, a maski abat ta iten Iliriko.

²⁰ Te intu la pakolongan ku ya mangipadangag ta damag ni Hesus ta ngamin kiden lugar nga awan para la nakadangag ta ngagan ni Hesus

Kristu, te awek ikayat magmula ta dana namulan na takwan.

²¹ A gafu ta kumanen a nedulot kun ya kuman na linavun ni mina Isayasen ta surat na en, te ya uhohug na en a

“Ya awan kiden nakadangag tentu ta idi a nadangag dan, a amu dan ya awena en nepakamu tekid,” kunna.

²² A yen ta namingaddu yak hapa natalantan nga umange tekamuy.

²³⁻²⁴ Ammi ta ayanin a nabalín na ya tarabakuk ta isin kid na lugar, a itta ya ikatalak ku ta magsibalak tekamuy am eyak sangaw ta lugar na Espanya, te addet ta pake nabayag a pake ikayat ku magpasyar tekamuy. A sangaw am nabalín na ya pagkään-anap tam a mappya hapa am uffunan dak am magtugutak, petta makadulotak ta eyan ken.

²⁵ Ammi ta ayanin a eyak bit ta ili na Herusalem, te iangek bit la ten ya masapul na mangurug kiden ten.

²⁶ Te ya mangurug kiden nga taga Masadonya ikid na Giresya a nakanonot kid nga magkontribisyon ta pobre kiden nga mangurug ta ili na Herusalem, te pake ikayat da manguffun.

²⁷ A kustu hapa te nakagatut kid haman ta mappya tekid, te ya Hentil kiden nga taga Masadonya ikid na Giresya a nesipat kid na ta uhohug na Namaratu gafu ta Hudyó kiden mangurug ta ili na Herusalem. A yen ta mangatad kid ta Hudyó kiden ta ngamin masapul da.

²⁸ A sangaw am mabalinak mangitulud ta kontribisyon da kiden, a magsibalak hapa sangaw

tekamuy kapyek sangaw magdulot ta lugar na Espanya.

²⁹ A ikatalak ku hapa ta sa mapasinapan kitam sangaw ta bendisyon ni Afu Hesus am dumatangak tekamuy.

³⁰ A itta hapa ya adangan ku tekamuy, kahkahulun, gafu te Afu Hesus, ikid na Kahalwa na Namaratu nga magpakāidduk tekitam. Te ya ikayat ku a uffunan dak haen ta pakimallak muy ta Namaratu,

³¹ petta awenak sangaw an-anun na awan kiden mangurug ta iten Hudeya, a petta matalak hapa sangaw ya mangurug kiden ta ili na Herusalem gafu ta itta ya isirak ku sangaw tekid.

³² A yen ya ikayat ku ta pakimallak muy, petta am uray na Namaratu a magdulotak na sangaw tekamuy, petta matalakanak ikid na mabannayanak hapa ta pagpasyar ku tekamuy.

³³ A ya Namaratu ewan nga mangatad ta ngamin mappya tekitam a makkamu hapa tekamuy.

16

Ya Pakikumusta Ni Pablu Ta Taga Roma Kiden

¹ A kumanen hapa ipakamuk tekamuy ya kabagis tamin Fibi nga mangitulud ta suratin tekamuy, te intu ya takday babbay nga manguffun ta mangurug kiden ta ili na Senkareya.

² A mappya ta pagdulotan muy, te kabagis muy hapa nga nedagga te Dafu tamewan Hesus. A ipaita muy hapa ya pangidduk muy tentu ta kuman na gagangay na mangurug. A maski am anu

ya masapul na tekamuy a yen haen ya iuffun muy tentu, te addu hapa ya inuffunan na ta mangurug kiden ta isin, kontodu iyak.

³ A kumanen hapa makikumusta yak teg Persila ikid ni Akila, te kahulun ku kid nga nakipagbannag ta tarabaku ni Hesus Kristu,

⁴ yaga nesagapil da hapa ya angkat da teyak.

A pake matalakak mantu tekid, ammi bakkan la ta iyak am awa ngamin kiden mangurug ta Hentil kiden.

⁵ A makikumusta yak hapa ta mangurug kiden nga maggagimung ta bali da, ikid ni Epeneto nga pake matakit ta nonot ku, te intu ya imunnan nangurug te Hesus ta lugar na Asya.

⁶ A makikumusta yak hapa te Mariya nga masikan nagbanbannag ta panguffun na tekamuy,

⁷ kumanen hapa ta kahulun ku kidina Andronikas ikid ni Hunyas nga sakā balud ku kiden ta idi.

Yen kid na tolai ya ispot na turin ni Hesus, a napolu kid nangurug ammi teyak.

⁸ A makikumusta yak hapa teg Ampliato nga iddukan ku hapa ta pakikahulun mi te Afu Hesus,

⁹ ikid ni Urbanus nga kahulun tam makipagbannag ta tarabaku ni Hesus, ikid na iddukan ken Istakis,

¹⁰ ikid ni Apeles nga pake nangipasikkal ta pangurug na te Afu Hesus, ikid na ngamin kiden makidama te Aristobulo.

¹¹ A makikumusta yak hapa ta kahulun ku sina

Herodyon, ikid na mangurug kiden ta bali ni Narsisu,

¹² ikid nig Trifina ikid ni Trifusa nga makipagbannag hapa ta tarabaku na Dafu tam, ikid na iddukan kina Persida nga masikan magtarabaku te Afu Hesus.

¹³ A makikumusta yak hapa teg Rufus nga napili na mangurug, ikid na hina na en, te nekwenta nak hapa ta anak na.

¹⁴ A makikumusta yak hapa teg Asinkritu, ikid ni Fugonte, ikid ni Hermes, ikid ni Patrubas, ikid ni Hermas, ikid na kadwan kiden kabagis tam nga magyan tekid.

¹⁵ A makikumusta yak hapa teg Pilologo, ikid ni Hulya, ikid nig Neriyo, kontodu kabbayan na en, ikid ni Olimpás, ikid na kadwan kiden mangurug nga makipaggimung tekid.

¹⁶ A ya pake ipasikkal ku tekamuy ngamin a magimpadpadulot kam ta kuman na magkakabagis am kada maggagimung kam. A ya ngamin kiden mangurug nga maggagimung ta kadwan kiden lugar a makikumusta kid hapa tekamuy.

Ya Mapozan Na Tabarang Na Tekid

¹⁷ A ya mabidak para tekamuy, a pake riknan muy am itta ya mangkulkulaw tekamuy ikid na magpakattway tekamuy gafu ta aweda kurugan ya kuman na netuldu tekamuy. Mappya ta lillikan muy kid,

¹⁸ te bakkan ta Dafu tamewan Kristu ya pakidafun da am awa bari da hapa la. A gafu ta malalaki ya uhohugan da a maayayyaw da ya awan magnonot.

19 A matalakanak tekamuy te amu na ngamin tolai ya pangurug muy, ammi ikayat ku para ta malalaki kam ta ngamin nga mappya, petta awe-muy mapenam ta dulay.

20 A ya Namaratu ewan nga mangatad ta ngamin na mappya tekitam a intu sangaw ya mangpasikan tekamuy petta maabak muy ya tarabaku ni Satanas ta agyan muy. Ampade mehulun hapa ya kallak ni Afu Hesus Kristu tekamuy.

21 A ya kahulun ku kiden sin nga makikumusta hapa tekamuy a i Timotyoy, ikid ni Lusyo, ikid ni Dyason, ikid ni Sosipatro nga kagittak kiden Hudyoy.

22 (**A maski iyak Tersyu nga sekretaryo ni Pablu, a makikumusta yak tekamuy gafu ta Dafu tamewan Hesus**).

23-24 A makikumusta hapa kan tekamuy i Gayus, kontodu ngamin kiden makigimung ta bali na in, a iyak, Pablu, ya sangaili na. A kumanen hapa makikumusta kan tekamuy i Irastu nga tusarero ta ili in ikid na kabagis tam Kwartu.

Ya Pangdayaw Na Ta Namaratu

25 A ta ayanin Namaratu ewan hapa la ya makkamu mangpasikan tekamuy ta kuman na megitta ta Damag ni Hesus Kristu nga nepadangag ku tekamuy. A intu la nepadangag ku ya ngamin uray na Namaratu ewan nga nelemad na ta idi,

26 ammi ta ayanin a pake nepalawag na tekitam gafu ta surat na aglavun kiden. A yen hapa ya nepadangag ku ta ngamin tolai petta mangurug

kid, te yen ya nebilin na Namaratu ewan nga awan ta addet na.

²⁷ Intu hala ya malalaki na Dyos nga maday-dayawan addet ta addet gafu te Hesus Kristu. Amen!

Uhohug Na Namaratu Gafu Te Hesus Kristu New Testament in Agta, Central Cagayan

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Central Cagayan Agta (Agta, Central Cagayan)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agta, Central Cagayan

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source files
dated 26 Apr 2025

160f023e-5fca-509f-ab59-e136848ce2f4